

ÚJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Mar-
ten Ernő, Re-
daactor responsabil-Felelős szerkesztő:
tő: Jámbor Ferenc, Administator
delegat si girant. Responsabil-Felelős
igazgató: Schwartz Endre, Proprietar-
tulajdonos: Fraternitas S. A. R.
de Editura, Registrul publicatiilor
periodice No. 43, Dos. 389, 1938.
Tribunalul Cluj, Sectia III.
Csütörtök, augusztus 10.
1939-5699. Av 25.
XXII. évfolyam, 178. szám.

VILÁG TÜKRÉ

A gyapot a világ- politikában

Tel-Aviv, augusztus elején.

A Közel-Kelet nagy átalakuláson esett át az utóbbi évtizedekben. Európaizálódott. Ami annyit jelent, hogy a közeli keleten jelentős tömegek tértek át a kapitalista termelési rendszerre, tértek át a modern technikai eszközök használatára és lelkilegben a kritizmusra, a szekularizációra, a nacionalizmusra.

Ez az átalakulás, ez a modernizálódás meglepően gyors tempóban folyik itten. Hasonlíthatatlanul gyorsabb tempóban, mint más Európán és az európai kultúrán kívül eső területen. Van azonban valami, ami legalább is valamelyest érzhetővé teszi ezt az iramot. A Közel-Kelet óségi talaja a kultúrának. Erősen valószínű, hogy a máma európainak nevezett kultúra voltaképpen itt született. Tehát régi, feledésbe merült készségek, emlékek, beállítottságok feltámasztása, ami itt történik.

Ebben az európaizálódásban jelentős uttörő szerep jutott ki a gyapotnak.

Az embernek okvetlenül öltözködni kell. Ennek folytán a ruha elsőrendű, alapvető szükséglet. A keleti ember éppenséggel jól szeret öltözködni. Jól és cifrán. Ennél a cífralkodási ösztönnél fogták meg nagyszerűen az európai manufaktúrák, az európai textilgyárosok.

Behozatal kezdődött ide textilárúkból. Ez a behozatal mindmáig a Közel-Kelet legnagyobb importja. Egyképpen vezet ugyi Egyiptomban, mint Törökországban, Szíriában és Palesztinában.

Eme import révén rendszeres kereskedelem, hivatásos kereskedő osztály alakult ki itten, ahol korábban a hoci-nesze legkedveltebb, az anekdota-gyűjtésekbe kíváncskozó formái dívtak. Az emberek rákaptak a tömegcikkekre. Tökek gyűjtése kezdődött, hogy legyen miből a behozott textilárúkat megfizetni. Pénzgazdaság lépett az u. n. n. turál-gazdaság helyébe.

De ez még nem volt minden. A textiliparnak tulnyomórészt gyapotra van máma szüksége. Az elsőrendű, a hosszuszálú gyapotnak viszont itt a Közelkeleten, mindenekfelett Egyiptomban a főtermelési helye. A tömegcikk előállításához jó ugyan az olcsó indiai gyapot is. De a magasabb kvalitású textilárúhoz okvetlenül egyiptomi gyapot szükséges.

A textilipar tehát két irányban befolyásolta, sőt ragadta meg kemény marokkal a Közel-Kelet gazdasági életét s a gazdaságon át az egész kultúráját. Az importja által és a gyapottermelés bevezetése által.

A gyapot, ez az eredetileg indiai termék, a keresztes hadjáratok révén jut el a Levanten keresztül Európába és csöstellő fel-forgatja a ruházatkodási ipart. Először az olasz városokat teszi gazdaggá, aztán forradalmi átalakulást vált ki Anglia iparában. A tőkegazdaság, amit főleg a virágzó rabszolgakereskedelemtől szerzett meg, a nedves és enyhe, tehát a textilgyártásnak kedvező időjárás és a szén-bőség föalapjai ennek a világghires angol textiliparnak, amely Manchester, mint produkciós központ és Liverpool, mint kikötő és börze körül csoportosulva, nagyvívű gyogyasztója a gyapotnak, mint nyersárúnak és szorgos, kárpási felkutatója a gyapotból előállított kész-árú piacainak.

Manchester teljesen Amerika gyapot-termelésétől függ eleinte. Az amerikai polgárháború, Dél harca Észak ellen rövidesen megtanítja rá, hogy ez a függőség szörnyen veszedelmes. Az amerikai termelés kényszer-szünete éhkopra juttatja az angol textilipart és a munkás-családok tizeit. Később az industrializálódott Amerika maga falja fel a gyapot-termelését az angol gépek elől. Angliának csak a maradék jut.

Az angol textilipar és a teljesen szolgál-tába szegődött angol politika új nyersanyag-szállító országok után néz körül. Országok után, amelyek politikailag és gazdaságilag egyképpen tőle függenek. India és Sea-Island

Foerster ma Danzigban népgyűlésen számol be Hitlernél tett látogatásáról

Allítólag Hitler maga készítette Foerster ma elmondandó beszédét. Angol körök szerint telőpontra emelkedett a danzigi válság. Szenvedélyes lengyel-német sajtópárbaj robbant ki

Párizs, augusztus 9. (Rador). A francia lapok változatlanul behatóan foglalkoznak a danzigi kérdéssel, valamint Németország és Lengyelország magatartásával.

A Le Jour — Echo de Paris berlini jelentése szerint az ottléi külföldi diplomaták megállapítják, hogy a német propaganda zajos kampányt folytat Lengyelország ellen, mert eképpen akarják elfelejtetni, hogy a danzigi hatóságok megátráltak a lengyel vámfelügyelői kérdésében. A német lapok a gyűlölet hangján irnak és összezuzással fenyegetik Lengyelországot. Ez tulhaladja a danzigi kérdés kereteit, — állapítja meg a lap.

A „Petit Parisien” szerint a német lapok által felháborodásuk indoklására kitalált ürügyek senkit sem fognak megévesztetni. Tulsgáosan nyilvánvaló, hogy ezzel az új kampánnyal nem követnek más célt, mint a nemzetközi légkör elmergesítését és Lengyelország megfélemlítését, amelynek hidegvérre nagymértékben elkeseríti Németországot.

Foerster felajánlotta Hitler kancellárnak Danzig diplomáciai képviselőségét

A „Journal” berlini jelentése szerint Foerster azt indítványozta Hitler kancellárnak, hogy vállalja el Danzig diplomáciai képviselőségét, ha a szabadvárosnak valamely idegen nemzettel komplikációi támadnának. Valószínűnek tartják, hogy a napokban kiáltványt intéznek a danzigi néphez. Németország könnyítéseket fog nyújtani a szabadvárosnak. Egyelőre nem tudják, hogy sor kerül-e a Danzig és Kelet-Poroszország közti vámhatár megszüntetésére.

A Figaro d'Ormesson tollából írja: Hitler környezetében még vannak olyan emberek, akik azt képzelik, hogy kockázatos nélkül újramezhetik a tavalyi eljárást. Becsületesebb dolog lenne a diktátorokat és népeiket óvni

ilyen tervekől, ha tényleg vannak még mozgatóik azoknak.

A l'Époque Donnédieu cikkét közli, aki szerint Lengyelország el van tőkélve a védekezésre. Franciaország és Anglia elhatározták, hogy segítségére mennek. A légkör nem olyan, mint a tavalyi volt. Új München nem volna lehetséges.

„Ne Varsó, hanem Berlin irányítsa Danzigot!”

Berlin, augusztus 9. Forster danzigi körzetvezető Hitlernél történt berchtesgadener kihallgatásának nagy diplomáciai jelentőségét tulajdonít a német sajtó. Forster állítólag Hitlernél diplomáciai támogatást kér a danzigi szénátus megkezdett akcióinak folytatására, amelyek célja, hogy Danzig külügyeit ne, mint eddig Varsó, hanem ezentul Berlin intézze, illetve irányítsa. Berchtesgadenerben megbeszéltek továbbá azokat a megfelelő utakat és módokat, amelyeknek révén a birodalom gazdasági támogatásban részesítheti Danzigot. A megbeszélések befejezése után állítólag hivatalos közleményt adott ki, vagy esetleg Hitler felhívást intéz Danzig lakosságához. Forster a jövő hét elején tér vissza Danzigba. Danzig kérdésében egyébként a szeptemberi nürnbergi pártnapok előtt aligha lesz jelentősebb fordulat. Német részről továbbra is hangsúlyozzák, hogy Burckhardt danzigi népszövetségi biztos valószínűleg rövidesen végleg elhagyja Danzig városát és többé nem is szándékozik oda visszatérni.

Ami azokat a híreket illeti, hogy Greiser, a danzigi szenátus elnöke és Chodak lengyel főbiztos megbeszélések szándékának folytatni, német részről kijelentik, hogy ennek nem lesz különösebb jelentősége, inkább rendszeres diplomáciai érintkezésről van szó, miután Lengyelország ismételt hangsúlyozta tárgyalókészségét.

A danzigi kérdés elérkezett a válsághoz

London, augusztus 9. Angol politikai körök véleménye szerint a danzigi helyzet elérkezett a válsághoz. A szabad város sajtója ugyanis olyan hangot ütött meg a varsói kormányzattal szemben, amely tulságosan is próbára teheti az idegeket. A Vorposten ugyanis ezt írta:

„Lengyel jegyzék érkezett, amely fenyegetni igyekszik azokat, akik könnyen ijedősek. Danzig azonban nem az, különösen nem akkor, hogyha a valótlanságok felhozásával akarnak vele szemben hatást elérni. Varsó azonban még tovább is ment és azzal tetézte azon izléstelenségét, hogy megfenyegette Danzigot azzal is, hogy felfegyverzi vámfőreit és tisztviselőit. A szabad város visszautasítja ezt a kihívást és mit sem vesz figyelembe, ami Varsóból érkezik. Egyébként — fejezi be a lap —, hogy ki fél jobban, az megállapítható abból, hogy a danzigi lengyel vámhivatalnokok menekítik családtagjaikat.”

Későbbi jelentések szerint a danzigi szenátus mérsékelt hangú választ adott a varsói jegyzékre, de azzal mindenki tisztában van, hogy ez csak átmeneti jellegű. Ez a vélemény különben Párizsban is, ahol a kedélyeket különösen felzaklatja a kérdés. Londonban már valamivel bizakodóbb a hangulat, de az aggodalom változatlanul olyan erős, hogy a City vezető körei ezzel a javaslattal fordultak a Foreign Officehoz: Kezdeményezzen nemzetközi értekezletet a danzigi kérdés általános rendezésére, mert így talán elkerülhető lesz a háború.

A Times azt írja, hogy Németország egyelőre még nem látja elérkezettnek az időt a tőle már megszokott lépések megtételére, az elentétek tehát még nem robbannak ki, de elsimulásról többé már szó sem lehet.

A lengyel lapok felháborodva utasítják vissza Vorposten cikkét. A Czas azt írja, hogy erre méltó felelet Danzig bombázása lenne, de eljön ez az idő is.

Visszont a Völkischer Beobachter hangsúlyozza, hogy jellemző a mai gondolkozásra a bombázással való fenyegetőzés, de ezt kizárólag Angliának lehet köszönni, amelynek politikai gyönyörködve hallgatják a tulzó lengyel kardcsörtétét. Ha azonban egyszer a szóbeszédből csak a legcsekélyebb megmozdulás lesz, akkor olyan felelet fog érkezni, amelyet nem lehet eszmeinek nevezni, de elfelejteni sem soha.

A lengyel sajtó szenvedélyes németellenes cikkei

Varsó, augusztus 9. A Pat iroda jelenti: Az összes lengyel lapok szenvedélyesen támadják a német sajtó lengyelelles kampányát, amely meghamisítja a tényállást, Lengyelországot vádolja támadó szándékokkal. Megállapítható, hogy amíg a német hivatalos körök némi szkepticizmussal tekintik által az új kampányt, külföldön a németek által követendő taktika megváltoztatását látják benne.

(Folytatása a 8-ik oldalon)

Taxa postaiá
plátitá in num
No. 30523/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„ÚJ KELET” a transilvaniai és
bánáti zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkjeink utányomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

Mahatma Gandhi hetvenéves

Mahatma Gandhi, a híres hindu forradalmár, aki az idők során oly sok gondot okozott az angol hatóságoknak, nemrégén töltötte be hetvenedik életévét. A hindu nép e hős és áhatatos apostola rendkívül érdekes pályát futott be. Mahatma Gandhi 1869-ben született. Hazája óségi szokásának megfelelően már 13 éves korában megházasították. Házasága előtt két ízben volt jegyeségben, természetesen előzetes megkérdezése nélkül. Mielőtt azonban esküvőre került volna a sor, mindkét jégyses meghalt.

A mézeshepek eltelte után, Gandhi licum-ba került. 19 éves korában feleségével és gyermekeivel együtt Angliába ment, ahol az egyik jogi fakultásra iratkozott be. A hindu joghallgató és családja európai ruhát ölt Londonban.

A diploma megszerzése után Gandhi családja kíséretében Dél-Afrikába utazik, ahol ügyvédi gyakorlatot kezd. A rendkívüli intelligenciája, kitűnő szónoki képességével megáldott ügyvéd csakhamar szép jövedelműt biztosít magának.

A bur háború kitörésekor azonban Gandhi és családja kénytelen visszatérni hazájába. A háború befejezése után Gandhi visszatér Dél-Afrikába, de hajója utasait nem engedik partszállni azzal, hogy Indiában pestis járvány tört ki. A hajót 23 napig vesztegár alatt tartják. A tömeg azonban elégedetlenkedik a hatóságok döntésével és halállal fenyegetnek minden hindut, aki partra mer szállni ez idő letelte után. Mahatma Gandhi mégis partra száll és a dühögő tömeg megátamadja.

Ez a véletlen készíti a későbbi forradalmárt arra, hogy visszatérjen Indiába és az angolok ellen forduljon. Az angol ügyvédből tüzes hindu nacionalista lesz. Leveti európai ruháját és hindu nemzeti viselést ölt, amelyet azóta is visel. Így indul meg apostoli pályafutása. Több ízben beszédet intéz a tömeghez, amelyet erőszak nélküli felkelésre ösztönöz.

„Nem fogjuk alávetni magunkat az angoloknak” — mondotta beszédei során. Így alakította ki a „polgári engedetlenség” teóriáját. Mindez 1919-ben történt. Azóta az általa felkeltett mozgalom sokkal nagyobb arányokat öltött.

Az Intelligence Service azonban éber volt. Mahatma Gandhit elfogják és bebörtönözik. Élve azonban fellázadnak és felfegyverkezve az angolok ellen fordulnak. Heves összetűzésre kerül sor. Egyetlen ütközetben 600 hindu esik el. Penjab környékén az angolok bombázzák a tüntetőket.

Gandhi történe ablakából beszédet intéz a tömeghez, azt tanácsolja híveinek, hogy örlézzék meg nyugalmukat és kerüljék el az erőszakot. Gandhi meghirdeti a „békés háborút”, amely a következő elveken alapul: Az angol termékek bojkottálása, a hivatalos iskolák bojkottálása, az angol kölesönök jegyzéséről való tartózkodás, az angol kormány által fenntartott hivatalok elhagyása, bármilyen angol kitüntetés visszautasítása, a hindu bírák lemondása, a hindu ügyvédek sztrájkja és a hinduk közötti peres ügyek békés uton való elintézése.

A „békés háború” meghirdetése véres összetűzéseket vont maga után. Végül is az angolok Gandhi szabadonbocsátása mellett döntöttek. A börtönből való kiszabadulása után Mahatma Gandhi felveszi a harcot. 1931-ben az angolok kerekasztal konferenciára hívják meg Londonba. Gandhi Angliába utazik. Nemzeti viselében száll fel a londoni gyorsra.

A földkerékség számos kiválósága csodálattal néz fel a hindu apostolra. Charlie Chaplin, a világhírű amerikai filmszínész a következő tartalmú levelet írja Gandhinak: „Bár én csak komédiás vagyok, de rendkívül érdekelnek a drámák. Önt korunk legnagyobb drámájának tartom. Ön igazi lélek. Nagyon boldog volnék, ha találkozhatnánk.” Gandhi így válaszol a levélre: „Önnek megvan az az adottsága, hogy megneveltesse a gyermekeket: ez a legjobb utóvéd a mennyég. Nem hinném, hogy én eljutnék olyan magash, mivelhogy én nem vagyok szent. Szeretném, ha megismerkedhetnénk. Én építenék olyan kíváncsi vagyok a komédiásra, mint Ön én réám.”

rövid időn
sz az arca.

a japán- spanyol ség?

olasz sajtó ma már
mol be arról, hogy
acéltengelyhez. Az
óban már dolgoznak
ség tervén, amelyet
el Rómába. Ezt a
ést Rómában írják
no és a római japán

magát a hír, hogy
ak, akiről az utóbbi
erjélt el, hogy ellen-
a, spanyol katonái
bról Rómába érkezik
anco csatlakozását a
aktumhoz. Emellett
a kémilyítése is fo-
ve, hogy az ameri-
szerződés felmon-
net jelent a Felkelő

telepítik át viában élő lánokat

A moszkvai török
hogy Jugoszláviából
r törököt telepítenek
A visszatelepítést
másfélmillió mohame-
oszláviában élnek. A
erdeklődéssel kíséri a

moszkvába encia katonai tség

5. Az angol és fran-
gek szombat dében el
moszkvába. A londoni
t nagykövet bucsuz-

tilüntetés ijaknak

5. A nemzetvédel-
rendjelet létesített
néven, amellyel azo-
k ki, akik betöltöt-
és a haza és a Trón
ritására önkéntes ka-
ntkeznek. Ebben a
enek az összes olyan
osztállyal kezdődőleg-
testben tettek eleget
telezetségének.

a első érseke, Cernau-
reggel meghalt Cser-
Rádauéanu, Bukovina
1 éves korában. Rán-
zeti törekvések egyik-
és igen jelentős kultu-
ológiai dolgozatot ha-

v- és Lapktadó R. T.
a Baron L. Pop 10.
18-60.

mellett mindenekelőtt Egyiptomra esik a választásuk, melyet éghajlati viszonyai predestinálnak erre a termelési ágra és amely abszolút szén és olajhiánya következtében nem is gondolhat arra, hogy gyapotja feldolgozására önálló ipart teremtsen.

Anglia célja a politikájával. A világháború kitörése előtt India és Egyiptom szolgálták a világ gyapot-termésének jó negyedrészt. Elsőrendű minőségű gyapotban éppenséggel Anglia birtokain terem a világprodukciónak 90 százaléka.

Hogy a textilipari terveknek hálójába került országokkal minél könnyebben tudjon elbánni, Anglia monokulturára fogja őket. Arra, hogy jóformán egységesedjék gyapot-termelésre rendezkedjenek be. Ez által teljesen válik a függőségük. Egyiptom például önállóságát gabonatermelő ország volt, mielőtt angol befolyásra a végtelenségig felfokozta gyapottermelését. (Ennek a felfokozásnak mérvére ez a három beszéd szám vet világot: 1821-ben 944 kantár gyapotot produkált Egyiptom. 1882-ben 2.912.073. 1929-ben éppenséggel 8 és fél millió.) Így azután gabonabehozatalra fanyalodott, persze az angol impérium egyéb területeiről és egész gazdasági élete Manchester vagyis Anglia függvénye lett.

Ezen az Anglia számára mintaszerű, egyenesen ideális állapotot rést üt azonban a világháború, mindenképp a megnövekedett nacionalizmus — gyapot révén megzavargott Egyiptom lesz az új arab nacionalizmus megteremtője és centruma, amely európai technikával, ismeretekkel, időközben szerzett tőkével felszerelve, önállóságra tör. Amikor Egyiptom 1929-ben kiverekedi önállóságát, kormánya rögtön olyan intézkedéseket fogantat, amelyek súlyosan veszélyeztetik Anglia gyapot-monopóliumát.

Angliának, melyről a közismert mondas azt tartja, hogy a Bibliát emlegeti ugyan, de tulajdonképpen a gyapotot gondolja, persze utánpótlásról kellett gondoskodnia. Ez életkérdés számára. Kelet-Afrika más vidékein néz szét. Klímatisz szempontok a cionista történetből jól ismert Ugandára és mindenképp Szudánra terelik figyelmét. A Szudánban bevezetett és rohamlépésekben felfokozott gyapot-termelés kétszeresen nehezíti az Egyiptom gazdasági életére. Mennél több Nilus vizet használ el Szudán a gyapottermelésre, annál kevesebb jut belőle a teljesen ráutalt Egyiptomnak. Ráadásul Szudán gyapottermése egyébként is veszélyezteti az egyiptomi paraszt életlehetőségeit. Ez a kétszeres gazdasági függőség annyira súlyosodhat, hogy bármelyik pillanatban maga alá temetheti Egyiptom politikai önállóságát.

Amint hogy ez az önállóság tényleg az utóbbi időkben egyre jobban gyengült és formáinak óvatossá megőrzése mellett már veszedelmesen közel jár a teljes megszűnéshez.

Egyik sokatmondó példája ennek a meggyengülésnek a brit hadsereg nagy örömmel fogadott új megjelenése Egyiptom földjén. Egy másik: a politikai és kereskedelmi tanácskozások felvétele Londonban Egyiptom és Szovjet-Oroszország között.

Ezt a politikát, a diplomáciai összeköttetés újrafelvételét a Szovjettel, persze Anglia diktálja, amely hónapok óta maga is szakadatlanul tárgyal Sztalinékkal. A szoros kapcsolat, amely a brit birodalom és Egyiptom között fennáll, azt parancsolja, hogy amikor Anglia odatelepszik a várva-várt testvérrelállási vacsorához Oroszországgal, ennél a symposiumnál Anglia leghűségesebb közkeleti fegyverhordozója, Egyiptom se hiányozzék. Már csak azért sem, mert a Közel-Kelet problémái erősen kiélesedtek és fegyveres elintézésre fenyegetnek.

De van még egy ok a parancszámba menő londoni utastásokon túl, ami Egyiptomot ezekre a tárgyalásokra készíti: a gyapot.

A gyapot árkrízise, nemkülönben Anglia ugandai és főleg szudáni kiruccanásai következtében, nagy gyapotkészletek — a szakértők egymillió 700 ezer kantárra becsülik háromszézfémillió font értékben — halmozódtak fel Egyiptomban. Ennek a készletnek értékesítése gazdasági szükségesség. Viszont a Szovjet csak akkor tárgyal gazdasági kérdésekről, főleg — és ez a bökkenő — csak akkor vásárol, ha a politikai megállapodás már tető alá került. Egyiptom tehát kénytelen előbb politikai kérdésekről tárgyalni, politikailag megállapodni, hogy a gyapotját eladhassa.

Igy kapcsolódik össze a gyapot napjainkban is újra meg újra a világpolitikával.

A Zsidó Távíratí Irodá jelentí:

Palesztina

A „FROSSULA” HAJÓ ILLEGALIS BEVANDORLÓI NEM SZAMITHATNAK ANGOL SEGÍTSÉGRE. Miss Eleanor Rathbone megkérdezte az alsóházban a gyarmattügyi minisztert, hogy tett-e valamilyen intézkedést a „Frossula” hajó 700 cseh menekültjének elhelyezésére vonatkozólag, akiket — mint ismeretes — fertőző betegség miatt Beyruth kikötőjében zár alá helyeztek. Rathbone kisasszony emlékeztette a gyarmattügyi minisztert arra, hogy felkérték a menekültek Palesztinában, Cyprusbán, vagy valamely más kolónián való elhelyezésére.

Macedonal gyarmattügyi miniszter: Ismeretes, hogy ezek a menekültek azzal a céllal szálltak hajóra, hogy illegálisan Palesztinába vándoroljanak. Sajnálattal kell kijelentem azonban, hogy ilyen nagyszámú, kiválasztatlan tömeg beengedése valamely angol kolóniára nem kívánatos. Többek között érdekünk, sőt kötelességünk szem előtt tartani a benszült lakosság érdekeit.

Eleanor Rathbone: Beyruth lakossága nem fejezte ki világosan ama meggyőződését, hogy kell valamit tenni e menekültek ügyében? A kormány nem érzi kötelességének segíteni ezeket a szerencsétleneket, akik végeredményben a márciusi események közvetlen áldozatai?

Macedonal: Márlegeltem mindeme szempontokat. Mindent megtettem, hogy a kolóniák elhelyezem a hontalanmá vált menekülteket. De nem vállalhatom a felelősséget az összes olyan menekültért, akik a rendszer bevándorlás keretein kívül kopogtatnak ajtajaink beocsátásért.

Ezután Harvey képviselő kérdezte meg a gyarmattügyi minisztert, hogy módjában áll-e felhívni a cseh menekültügyi alap vezetőségének figyelmét a 750 menekült szorult helyzetére és hogy az alap tehet-e valamit a menekültek letelepítése érdekében.

A kérdésre Peake belügyi államtitkár válaszolt írásban:

— Felhívjuk az alap vezetőségének figyelmét a Frossula utasainak sorsára. Am az alap vezetősége nem tudja, hogy a Frossula utasai betöltik-e azokat a feltételeket, amelyek támogatásukhoz szükségesek.

CSAK AZOK A TELEPÍTÉSEK RÉSZÉVEL KATONAI VEDELEMBEN, AMELYEKET A KORMÁNY JÓVÁHAGYÁSAVAL ALÁPIRTOTTAK. Adams képviselő felkérte a gyarmattügyi minisztert, hogy a zsidó mezőgazdasági telepítés fejlődésére való tekintettel, gondoskodjék az új telepítések katonai védelméről. Macedonal írásbeli válaszában közölte, hogy a jövőben csak azok a telepítési pontok számíthatnak katonai védelemre, amelyeket a kormány előzetes jóváhagyásával alapítanak.

EGY HÓNAPRA BETILTOTTÁK A PALESZTINAI REVIZIONISTÁK LAPJÁT. A „Hamaskiff” című palesztinai héber napilapot, amely tudvalevőleg a palesztinai revizionisták orgánuma, egy hónapra időtartamra betiltották.

Memel

OKTÓBER ELSEJÉIG MEGHOSSZABBÍTOTTAK A MEMELI ZSIDÓ VAGYONOK KÖTELEZŐ ELADÁSÁNAK HATÁRIDÉ-

HA pontos, gyors és megbízható palesztinai információkat akar, forduljon bizalommal az Uj Kelet palesztinai információs osztályához

Az Uj Kelet kiadóhivatala megállapodott a „Hamadrich” információs irodával (Tel-Aviv), amely dr. S. Kochavi (a romániai Zsidó Párt volt főtitkára) vezetésével áll és Palesztina elismerten legjobb információs szervezete.

Az Uj Kelet palesztinai információs osztálya felvilágosításokkal szolgál:

1. Kereskedelmi ügyekben
2. Ipari alapítások, vámtarifák, munkaviszonyok kérdéseiben
3. Biztosítási ügyekben
4. Személyi- és családi ügyekben
5. A palesztinai elhelyezkedés minden ágában
6. Pénzbefektetési és ingatlanvásárlási ügyekben.

A Hamadrich elvállalja:

1. Ingatlanok kezelését
2. Üfvetvények és mindenfajta földbirtokok adminisztrálását
3. Kereskedelmi és magántermészetű megbízások elintézését.

Az információkra vonatkozó kérdéseket kiadóhivatalunk továbbítja a Hamadrich irodához. Egy egyszerű információ illethe 200 (kétszáz) lej, amely az információkérésrel egyidejűleg küldendő be kiadóhivatalunkhoz.

JET. A német kormány rendeletet tett közzé, amely a memeli zsidó vagyonok kötelező eladásának határidejét augusztus 21-ikéről október elsejére toltá ki. Ezen időpontig visszarendelték a zsidó üzletek vezetésére kirendelt nemzeti szocialista biztosokat és visszahelyezték birtokukba a zsidó tulajdonosokat. Ugyszintén feloldották zár alól a lefoglalt zsidó vagyonok. A rendelet eleve leszögezi, hogy újabb határidőt nem adnak, addig tehát minden zsidó köteles likvidálni.

Magyarország

NYILASKERESZTES FELSZÓLALÁS A PARLAMENTBEN A VERKEVEZÉSEK ELLEN. Serényi Miklós nyilaskeresztes képviselő interpellációt intézett a magyar képviselőházban a miniszterelnökhöz a verkevezés ügyében. Kívételte, hogy a kormány tegye lehetővé a vegyesházasságokat, ilymódon megakadályozva a zsidó vér beáramlását a magyar faj testébe. Serényi „több modern politikai és biológiai szakmunkára” hivatkozva fejtegette, miszerint a zsidókkal való keveredés a magyar nemzet elcsúszásához vezet. Kijelentette, hogy a zsidó vér hatása csak a tizenharmadik nemzedék után tűnik el. Végül a „fajgyalászás” ténnyéről beszélt és követelte, hogy a kormány akadályozza meg „a keresztény munkások és háziállalkalmazottak zsidók általi megbecsülését”.

A képviselőháznak ugyanazon az ülésén Meisler nyilaskeresztes képviselő intézett heves kirohanást a zsidóság ellen és elégtelennek mondotta a kormány intézkedéseit a zsidók állampolgárossága ügyében. Kifogásolta, hogy a kormány törvényjavaslata nem tesz világos megkülönböztetést keresztények és zsidók között. Meisler beszédére Teleki gróf miniszterelnök válaszolt, aki többek között kijelentette, hogy a törvényjavaslat célja az ország ellenségei állampolgársági jogának megvonása. A zsidók állampolgársági jogát a zsidótörvény szabályozta már és nincs szükség erre vonatkozólag újabb intézkedésekre. A zsidók újbóli állampolgárossága elvileg lehetetlen és hosszú esztendőök óta ilyen eset nem is fordult elő.

Uruguay

AZ URUGUAYI PARLAMENT ÉS SAJTÓ ELESSEN ELITELI AZ ANTISZEMITIZMUST. Az antiszemita izgatások ellen mind több hang emelkedik ugy az uruguayi parlamentben, mint a sajtóban. A képviselőház egyik ülésén dr. Emilio Frugoni beszédet mondott a „sötét üzelmek lovagjai” ellen, akik külföldi agitátorok támogatása mellett gyűlöletes zsidóellenes röpiratokkal árasztották el Uruguayt. A képviselő felszólította a kormányt, hogy sürgősen vessen véget a gyűlöletheadjárathoz.

A „Desimos” című folyóiratban dr. Edmundo Castijo, volt iparügyi miniszter és demokrata vezetőember a következőket írja: „Nem lehet hűséges uruguayi az, aki magáév teszi a náci-fasiszizmus, fajteória és antiszemitizmus tanításait. A fasiszizmus és antiszemitizmus, amelyekkel Hitler igjába hajtott a Németországot, gyökeret ver Dél-Amerikában is és Uruguay a legfenyegetettebb államok közé tartozik.”

A tekintélyes „Marcha” hetilap így ír: „Azok között, akik a zsidók kiűldözését kö-

A nyerskoszt és a gyomorhajók

Mintegy két évtizede valóságos szektája alakult ki a nyerskosztosoknak, akik azt hirdetik, hogy az emésztőszervi megbetegedések, sőt az összes betegségek elkerülhetők és gyógyíthatók nyerskosztos ételmóddal. Attól eltekintve, hogy ez az ételmód borzasztó önmegtartóztatást kíván, a siker nem százszázalékos. Ime mit ír dr. Vancea József Tg.-Mures, Str. Stefan Cel Mare 14.:

„Mint hogy tíz éve követem a nyerskosztosok tanácsát, húst ma sem eszem. Valóban megszabadultam nagyon sok szenvedéstől, azonban ideges gyomorhajóm nem múlt el. A szigorú étrendről való legkisebb eltérés is fájdalmakat, szédülést, görcsöket okozott. Ellenben két üveg GASTRO-D. elfogyasztása után teljesen megszűntek emésztőszervi panaszaim, nem érzek sem szédülést, sem görcsöket, ideges gyomorhajómból tökéletesen kigyógyultam. Nem mulaszthatom el kijelenteni, hogy tökéletesen meg vagyok elégedve az elért eredménnyel. A GASTRO-D-kezelés törhetetlen hite vagyok és meg vagyok győződve arról, hogy ez a gyógyszer az összes emésztőszervi betegségeknek, eddig még soha nem tapasztalt kedvező hatást fejt ki.” A fenti sorokhoz nem kell kommentár.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

vetelik és akik a menekültek befogadása ellen izgatnak, nincs semmilyen különbség.”

Az „El Dia”, a legnagyobb uruguayi napilap, többek között ezeket írja: „A kormány nem szabad, hogy megakadályozza a tehetséges és komoly külföldiek bevándorlását. A bevándorló egyik fogyasztója országunk termékeinek. Azt pedig mindenki tudja, hogy a népesség egyetlen értéki a gazdasággal. Adják meg az országnak azt a lehetőséget, hogy külföldiek bevándorlása által gyarapodhasson.”

Cseh protektorátus

A CSEH FASISZTÁK KÖVETELIK, HOGY A ZSIDÓK 1923-TÓL VISSZAMENŐLEG MINDEN KULTURSZEGELT FIZESSEK VISSZA AZ ÁLLAMNAK. Pagából jelentik: A protektorátus kormánya 1939. évi költségvetésébe annakidején 685 ezer koronás kulturszegélyt vett fel a zsidók részére. A cseh-árjak kulturszövetsége most az követeli, hogy ezt az összeget töröljék a költségvetésből. Sőt, azt követeli, hogy 1933-tól visszamenőleg a zsidók szolgáltatásáért vissza az államnak mindazokat az összegeket, amelyeket vallásos célokra kaptak. Számításuk szerint ez körülbelül 23 millió koronát tenne ki.

A szövetség engedélyt kért olyan jelvény viselésére, amelyen egy szőttört Dávid csillag fölött nagy „A” betű díszeljen, mint az árjaknak a zsidóság fölötti győzelmének jelképe.

Amerika

MEGDÖBBENTŐ EMIGRANS-TRAGÉDIA CHICAGÓBAN. Egy Prágából menekült nő, hétéves és öt éves gyermekével együtt, levette magát az egyik szálloda tizenkettedik emeletéről. Mindhárom prágai textilgyáros, felesége volt. Az öngyilkosság oka állítólag az, hogy a család csak hat hónapra kapott tartózkodási vizumot az Egyesült Államokban és a náci-rendszer alá való visszatérés félelmé kergette a halálba a negyven éves asszonyt.

A cionista kongresszus

A LENGYELORSZÁGI KONGRESSZUSI VALÁSZTÁSOK VÉGEREDMÉNYE. Most tették közzé a lengyelországi kongresszusai választások végeredményét. E szerint az általános cionisták A) csoportja 13, az általános cionisták B) csoportja 1, a Mizráchi 13, az állampárt 1, a munkáspárt 37 és a baloldali Poalé Cion 4 mandátumot kapott.

Kelet-Galicában az általános cionisták B) csoportja 9, az általános cionisták A) csoportja 1, a munkáspárt 9, a Mizráchi 3 és az állampárt 1 mandátumot kapott.

Lengyelországban 180 ezer szavazatra jogosult közül 133 ezren szavaztak le.

— Koleszy Ferenc elnöke, Szentimre. Jenő, a kiváló erdélyi író írta és Athenaeum kiadásában „Ferenc Tekintetes Ur” címen jelent meg. — A kitűnő könyv, 336 lap, díszkötésben 178 lej Lepagenál Kvár. — Postán utánvétellel.

Paríze, augusztus 9.

baloldali folyóirat közli alábbi érdekes cikket:

„Miódón a spanyol eszes elémforradalom roztták polgári kormánykutatársak után néz tonai tapasztalattal. Suner egyike volt az az áre kerültek. Né Franco tábornok sőge foglalkozására nézve meg tudott szerkeszteni rendeletet és mert inn diplomata tudott lenni.

Spanyolországban Serrano Suner „memoria” szerepét vizs hinetben. Alacsony t folytán nem az az em tponál, de közelről ben rendkívül mély b zott elgondolási van nagy tekintélye. Va követezőképpen fogl be nyomását: „Ötven tás. Egy méter ötven Serrano Suner Spa aországban a Róm való közeledés híve ez előtt látogatást t vezetőknél. Francia állott. De Spanyolor szágokban is, a kül politika után követk nem egyedül mozgat leg Spanyolország i milyen kormányzati naak. Az ellenforrad koalíciója vitte végé sikerült a gyakran t törekvéseket közös t kettek” karlista-mon tben hajlandók voln taurálásához hozzáj nok a vallási kérdé cia szeretné visszak maít és helyreállítan ahogy az XIII. Alfon számos tábornok ha zik.

A Phalanx a fasis cialista párt mintáj cialis elképzelési v dalomra gondol, föl tani és megszüntet előjogait. Főleg a t ben a Phalanx mer antiklerikálizmusúó keletjen, hogy a F bormokok egy ré közműves eszméket.

Serrano Suner eszmét, ennek al halála óta. Suner reformokra, amely rend respektusa há tanítványa volt Ok veles kitorölhetetle ne. Bizonyos, hogy Mussolinivel tan XII. Pius pápa v politikája mindig Vatikántól kapott fog Franco maga radéktalan híve emellyel soha kor tben a kérdésben az összhang.

A Phalanx a fasis cialista párt mintáj cialis elképzelési v dalomra gondol, föl tani és megszüntet előjogait. Főleg a t ben a Phalanx mer antiklerikálizmusúó keletjen, hogy a F bormokok egy ré közműves eszméket.

Serrano Suner eszmét, ennek al halála óta. Suner reformokra, amely rend respektusa há tanítványa volt Ok veles kitorölhetetle ne. Bizonyos, hogy Mussolinivel tan XII. Pius pápa v politikája mindig Vatikántól kapott fog Franco maga radéktalan híve emellyel soha kor tben a kérdésben az összhang.

A generálisok jobbra és balra h közműves Queipo nok baloldaliak elatt Queipo de seb szimpatiaikat lyet a rádióban úttán teljesen érzelmét. Julius szulátuson a szem ére mejelent hogy a francia n gyon. Megősmör telés nélkül ki is

Azok a spanyo ugyancsak kellek bek vissza „Olas tben. Bizonyos, llyen gyámság al Aranda tábornok

A Queipo de Llano-felkelés likvidálása után...

Serrano Suner szerepe. Milyen lesz az új Spanyolország külpolitikája

Párizs, augusztus 9. A Candide című jobb oldali folyóirat közli Spanyolországból az alábbi érdekes cikket:

„Mígdon a spanyol tábornokok, a győzelmes elelnforradalom kezdeményezői, elhatározták polgári kormány alakítását, olyan munkatársak után néztek, akik nemcsak katonai tapasztalattal rendelkeznek, Serrano Suner egyike volt azoknak, akik rövidesen az őre kerültek. Nemcsak azért, mert Franco tábornok sógora. De azért is, mert foglalkozására nézve ügyvéd, aki kellően meg tudott szerkeszteni egy törvényt, egy rendeletet és mert intelligens, hajlékony és diplomata tudott lenni.

Serrano Suner

Spanyolországban magában is kevésbé ismerik Serrano Sunert, aki a „szürke emblema” szerepét viszi ebben a katonai kámburben. Alacsony termete, gyenge hangja folytán nem az az ember, aki a tömegeknek imponál, de közelről közvetlen beszélgetésben rendkívül mély benyomást kelt. Határozott elgondolásai vannak, élénk tekintete és nagy tekintélye. Valaki, aki jól ismeri a követezőképpen foglalta össze róla alkotott benyomását: „Ötven méterrel semilyen hatás. Egy méter ötvenről — nagy hatás”.

Serrano Sunert Spanyolországban és Franciaországban a Róma—Párizs tengelyhez való közeledés híveként ismerik. Röviddel ezelezt látogatást tett Rómában a fasiszta vezetőknél. Franciabarát híreben sohasem állott. De Spanyolországban, akár más országokban is, a külpolitika gyakran a balpolitika után következik és a közvélemény nem egyedüli mozgatója annak. Pillanatnyilag Spanyolország ingadozik afelett, hogy milyen kormányzati rendszert adjon magának. Az elemforradalmat különféle elemek koalíciója vitte véghez és eddig még nem sikerült a gyakran szembenálló, ellentétes törekvéseket közös nevezőre hozni. „A reketek” karlista-monarchisták. Adott esetben hajlandók volnának a Bourbonok restaurálásához hozzájárulni, de hajlíthatatlannak a vallási kérdésben. A régi arisztokrácia szeretné visszakapni egykori privilégiumait és helyreállítani Spanyolországot úgy, ahogy az XIII. Alfonz lemondása előtt volt. Számos tábornok hasonlóképpen gondolkozik.

Mit akar a Phalanx

A Phalanx a fasiszta, vagy a nemzeti szocialista párt mintájára alakult meg és szocialis elképzelései vannak. Tényleges forradalomra gondol, földreformot akar végrehajtani és megszüntetni a régi arisztokrácia előjogait. Főleg a vallási kérdés az, amelyben a Phalanx merőben különbözik a náci antiklerikalizmusától. Végül nem szabad elfelejtetni, hogy a Franco mellett harcoló tábornokok egy része baloldali és szabadkőműves eszméket vall.

Serrano Suner testesíti meg a Phalanx eszméit, ennek alapítója, Primo de Rivera halála óta. Suner kétségkívül hajlamos mély reformokra, amelyeket csupán az egyházi rend respektusa határolna körül. A jesusiták tanítványa volt Olaszországban és ez a nevelés kitörőhatalmas nyomokat hagyott benne. Bizonyos, hogy Rómában nem kizárólag Mussolinivel tanácskozott, hanem kikérte XII. Pius pápa véleményét is. Személyes politikája mindig figyelembe fogja venni a Vatikántól kapott direktívákat. Ismeretes, hogy Franco maga is nagyon vallásos, maradtékalan híve az egyházi tekintélynek, amellyel soha konfliktust nem idézne elő. Ebben a kérdésben a két sógor között teljes az összhang.

A tábornokok

A generálisok a Phalanx törekvéseitől jobbra és balra helyezkednek el. A szabadkőműves Queipo de Llano és Yague tábornokok baloldaliak voltak. A polgárháború alatt Queipo de Llano nem táplált különösebb szimpátiákat Franciaország iránt, amellyel a rádióban állandóan támadott. Berlint utján teljesen megváltoztatta a tábornok érzelmeit. Julius 14-én a sevillai francia konzulátuson a személyzet nem kis meglepetésére megjelent a parancsnokló tábornok, sőt hogy a francia nemzeti színek egészségére ügyn. Megszómlótt a náciaktól és ezt keréles nélkül ki is jelentette.

Azok a spanyolok, akik Rómában jártak, ugyancsak kellemetlen benyomásokkal tértek vissza „Olaszország elnémetítését” illetően. Bizonyos, hogy Spanyolország soha ilyen gyámság alá helyezést nem fogadna el. Arada tábornok nyíltan és világosan ki-

jelentette ezt egy legutóbbi beszédében, amely mély benyomást keltett.

Ciano gróf legutóbbi látogatása nem szolgált az olasz kívánságok és remények beteljesülésére. Franco egyetlenegyszer fogadta és a beszélgetés másfél órát tartott. Sem többet, sem kevesebbet, mint amennyit az udvariasság előír. Egyetlen dolgot tudott mindössze elérni: az északi Spanyolország bizonyos utainak megerősítését. Ezért van az, hogy a San Sebastianról Irung vezető uton gépfegyverek láthatók.

A tábornokok megmozdulását elég könnyen oldották meg Serrano Suner diplomáciai ügyessége és Franco tábornok nagy erkölcsi preztizse révén. A lényeges kérdések azonban függőben maradtak. Milyen bel- és külpolitikát kíván folytatni az új Spanyolország? Nem szabad elfelejtetni, hogy északon a Phalanx eléggé népszerű. Azzal vádolják, hogy profitál a háborúból anélkül, hogy azt csinálta volna. Pampelunban a minap egy ügyetlen torreador megfogott a bika elől. Szokás szerint kiabálni kezdtek, hogy „gyáva”, „csirkefogó”, stb. addig, amíg egy néző bedobta ezt a szót: „Camarada”. Az egész közönség ordítva és tagolva kiáltani kezdte: „Ca-ma-ra-da, Ca-ma-ra-da!”

Camaradanak szólítják egymást maguk között a phalanxisták.

A restauráció problémája

Itt van végül a monarchikus restauráció sulyos kérdése. Don Juan infáns személyében általában megegyeztek. XIII. Alfonz azonban kijelentette, hogy nem hajlandó lemondani a spanyol trónról, ami újabb nehézségeket idéz elő. Azt hiszik, hogy Serrano Suner ugyancsak csatlakozni fog a monarchikus eszméhez. Annyi bizonyos, hogy Suner kifogja kérni a pápa véleményét. Pillanatnyilag a benyomás az, hogy Serrano Suner ura a helyzetnek. A Queipo de Llano-felkelés gyors és rövid likvidálása a Suner személyes győzelmét is jelenti.

A Candide a következőkkel fejezi be Spanyolország helyzetjelentését:

„Egyébként megállapítható, hogy a spanyol nemzeti bank aranyának visszaszolgáltatása nagy szimpátiával találkozott spanyol körökben. Az aranyzállító menet megérkezése olyan tüntetéseket váltott ki, amelyek — ha a francia diplomácia ügyesen kitudja használni a helyzetet — kedvező következményeket fognak maguk után vonni a spanyol-francia viszonyban. A spanyol lovagias. A megtartott szó számára felér egy baráti gesztussal.”

MA, CSÜTÖRTÖKÖN RENDKIVÜLI PREMIER!
A NYÁR SZENZACIÓJA!

Select Muzgó

Viviane Romance, Jean Gabin

a francia művészgárda legjobbjainak filmremek:

Az őt barát

A baráti szeretetről szóló örökszép film ez, melyre mindenki sokáig fog visszaemlékezni.

Külön tartózkodási engedély kell a katonai zónákban

A hadügyminisztériumnak elővételi, hárleti és kisértési joga van a zónákban lévő földterületre

Bucuresti, augusztus 9. A „Monitorul Oficial” augusztus harmadiki számában megjelent a katonai zónák létesítésére vonatkozó törvény végrehajtási utasítás, valamint a zónák kijelöléséről szóló királyi dekrétum. A végrehajtási utasítás sok olyan rendelkezést tartalmaz, amely a legmesszebbmenő módon érdekli különösen a határmenti lakosságot. Mint ismeretes, a törvény három zónát állapított meg és pedig az úgynevezett erdítési övet, a katonai érdekű övet és a tulajdonképpeni határzónát. A végrehajtási utasítás hatodik szakasza arról intézkedik, hogy mindazok, akiknek a nyilvánosságra nem hozott, de a terepen láthatóan jelzett erdítési zónákban beépített, vagy beépítetlen földterületük van, erről értesítést kapnak.

A 12-ik szakasz szerint addig is, amíg a törvényes kisértési formások elkészülnek, az ilyen ingatlanok tulajdonosait, vagy bérletit azok évi jövedelmével kártalanítják, ha nem használhatják a szóbanforgó ingatlant.

A katonai zónákban fekvő, de nem kisértési ingatlanok — a 13-ik szakasz értelmében — ugyancsak a törvény és a végrehajtási utasítás rendelkezései alá esnek.

Csak katonai engedéllyel szabad építkezni

A végrehajtási utasítás 14-ik szakasza arról intézkedik, hogy a katonai zónákban belül a nemzetvédelmi, vagy légügyi minisztérium rendelettel megtilthat bármilyen földfeletti, vagy földalatti építkezést, erdősítést, vagy magasra nőző termények (tengeri, cirok, stb.) vetését, erdők letarolását, talajjavítást, csatornázást, lecsapolást, vízvezeték, villanyvezeték, stb. létesítést, távíró felszerelését, rádiókészülékek bevezetését és általában bármilyen közlelési és továbbítási eszköz tartását, bányák, vagy más földalatti természeti kincsek kitermelését, azok kivételével megtilthatja, hogy bárki gyalog, vagy járművel, akármilyen módon, megközelítse ezeket a zónákat. Minden ilyen munkára kérvényt kell beadni, amelyet az illetékes hadtestparancsnokság fog elbírálni.

Engedélyhez kötik az új letelepedéseket

Augusztus 3-tól kezdve a katonai zónákban senki sem telepedhetik le külön engedély nélkül. A végrehajtási utasítás 18-ik szakasza arról intézkedik, hogy a letelepedési engedélyeket a hadtestparancsnok adja ki egy külön bizottság véleményezése alapján. Ugyanez a bizottság dönt szótöbbséggel olyan esetekben is, amikor valakit, aki a katonai zónák területén lakik, elköltöztetésre köteleznek onnan.

Ingatlanok építése és eladása

A végrehajtási utasítás 21. szakasza értelmében a hadügyi és légügyi minisztériumnak joga van arra, hogy az erdítési és a katonai érdekű zónákban bármilyen munká-

Érelmeszesedés, magas vérnyomás, gyomorbántalmak, máj és vesebajok ellen

Lithines Vichy Tillat

az egyedüli gyógyszer.

A francia Vichy-forrás gyógyosít tartalmazza.

la'ok elvégzését elrendelik, mint például egyenlítés, ásatásokat, épületek, utak, átjárók és faültvények megsemmisítését. Az ezekben a zónákban lévő ingatlanok tulajdonosai kötelesek katonai célokra átengedni a szükséges területeket évi kártalanítás ellenében, melynek összegét az illetékes törvényszék állapítja meg. Ez a kártalanítás nem haladhatja meg a szóbanforgó terület jövedelmét, amint az adóhivatali nyilvántartásban szerepel. A katonai munkálatokra és a kártalanításokra vonatkozó eljárás a nemzetvédelmi és légügyi minisztérium a belügyminisztériummal együtt állapítja meg. Ha valaki el akarja adni a katonai zónákban fekvő ingatlanát, az állam elővételi jogát a két hadügyi minisztérium fogja gyakorolni, még olyan esetekben is ahol különben a földművelésügyi minisztériumnak van általános elővételi joga. Az eladási szándékot és feltételeket az ingatlan tulajdonosa köteles hivatalos formában közölni a nemzetvédelmi és légügyi minisztériumokkal, amelyek három hónapon belül nyilatkoznak, hogy megveszik-e, illetve igényt tartanak-e az eladó ingatlanra. Ugyanez az eljárás kötelező a katonai zónákban lévő ingatlanok bérletadásánál is. A katonai zónák területén fekvő ingatlanokat tehát sem eladni, sem bérebe, vagy használatba adni nem lehet a nemzetvédelmi és légügyi minisztériumok hozzájárulása nélkül.

A 32. szakasz értelmében folyékony tüzelőanyagok (petróleum, benzín, stb.) részére ezentul csak földalatti raktárakat szabad építeni.

Külön fejezet foglalkozik a légügyi rendelkezésekkel, amelyek közül a polgári személyeket csak az érdekli, hogy minisztertanács határozattal bármilyen rétet, vagy vizet ki lehet jelölni légi kikötő céljaira.

Az 54. szakaszban a végrehajtási utasítás arról intézkedik, hogy 30 napon belül mindazok a személyek, akik katonai zónákban laknak, vagy ott ingatlanok vannak, jelentkezni kötelesek a nemzetvédelmi, vagy légügyi minisztérium illetékes szerveinél, hogy megkapják a zónákban való tartózkodáshoz szükséges engedélyeket.

A Hivatalos Lapnak ugyanez a száma közli a katonai érdekű zóna elhatároló leírását is, amire nézve a községi jegyzőségek adnak az érdekelteknek felvilágosítást.

— A kenti hercegi pár Nisben, Belgrádból jelentik: A kenti hercegi pár utban Athén felé Nisbe érkezett.

— Meghosszabbították a magyar-jugoszláv kereskedelmi egyezményt. Budapestről jelentik: A Pesti Napló szerint a magyar-jugoszláv kereskedelmi egyezményt, amely az elmúlt év végén járt le, meghosszabbították a folyó év végéig.

— Százötven házat pusztított el az orkán egy columbiai városkában. Bogotából jelentik: Orkán pusztított Villeta környékén. A városka temploma és 150 háza beomlott. A közlekedés megszakadt Cundinamarca tartománnyal.

— A női betegségek gyógykezelésében a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran alkalmaztatik, mert reggel éhgyomorral egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

— Közlekedési baleset Aradon. Aradról jelentik: Haláloskimeneteli közlekedési baleset történt tegnap délelőtt Aradon az Avram Iancu téren. A város egyik öntözőkocsija, amelyet Margineanu Emil sofőr vezetett, elgázolta Brunschenkl Gyula 41 éves szabómestert, aki röviddel kórházszállítás után kiszenvedett. Az eddigi megállapítás szerint az elgázolt szabómester nagyothalló volt és nem hallotta meg a gépkocsi jelzőszórájának hangját. A vizsgálat folyik.

— Csökkent a repülőforgalom A"glában. Londomból jelentik: A British Airways repülőársaság mátol kezdve csökkent a járatait, miután repülőgépei és vizirepülőgépeinek száma érezhetően csökkent az utóbbi időben történt szerencsétlenségek miatt. A gépek utánpótlása nagy nehézségekbe ütközik, mert a repülőgépgyárak a katonai szállítóeszközökkel vannak elfoglalva.

HIREK

Időjárásjelentés. 2-4 milliméterrel emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, boruló irányzat az ország keleti részeiben. Enyhe nyugati légáramlás. Hőstülledés fokozott mértékben Erdélyben. Esők az egész országban.

Mihail Sadoveanu államtitkár Kolozsváron. Tegnap rövid tartózkodásra Kolozsvárra érkezett Mihail Sadoveanu, az ismert nevelési író, vallás- és kultuszminisztériumi államtitkár. Az államtitkár meglátogatta a minisztérium hatásköré alá tartozó intézményeket, többek között az Operát is, ahol a folyamatban lévő javítási munkálatokról érdeklődött, amelyekre nemrégiben utaltak ki 1 millió lejt. Megbeszélte a főosztály vezetőjével, a Papilian operaházi igazgatóval is, majd pedig fogadta az Opera alkalmazottainak egy küldöttségét, mely különféle panaszokat terjesztett elő. Az államtitkár igen határozott hangú ígéretet tett, hogy a panaszokat orvosolni fogja, majd pedig az esti órákban elutazott városunkból.

Tilos vallási téren kényszer alkalmazni az iskolás növendékekkel szemben. Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelési minisztérium ismételt felhívta a tanítókat és tanárokat, hogy vallási téren tilos a tanulók lelkiismereti szabadságával szemben kényszer alkalmazni. Az alkotmány értelmében azon egyházak tevékenysége, amely nem áll ellentétben az államrenddel, vagy közbiztonsággal és közérdekekkel, megengedett működést fejthetnek ki, de kötelesek jóakarattal és tisztelettel mutatni az uralkodó egyház iránt.

Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régió bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvizet — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatormát alaposan kitisztítja, a további belműködést elősegíti, a gyomormozgást megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát.

Új vasérctelepeket fedeztek fel Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: Vibenik közelében új vasérctelepeket fedeztek fel.

Ünnepélyes tóra-avatás a szigeti Cion templomban. Szigetről jelentik: A több, mint két évtized óta fennálló szigeti Cion imaház, amely a ZsNsz égíse alatt működik, új, tágasabb helyiségre költözött. Ebből az alkalomból Perl Jenő, a Chebra Kadisa érdeműs elnöke, új Széfer Tórárt ajándékozta az imaháznak. A tóra-felállítás az elmúlt szombat délelőtt rendkívül ünnepélyes külsőségek között zajlott le, amelyen a cionista társadalom összes számottevő tagjai is megjelentek. Az ünnepély egyben annak a derék altruista zsidó aktivitásnak és cionista tevékenységnek is szólt, amelyet az adományozó Perl Jenő mint minden karitativ szigeti zsidó akciónak a főresze kifejt. Dr. Fried Ábrahám, a ZsNsz lelkes diszelnöke, mondott gyönyörű ünnepi beszédet, majd ünnepi „kiddus” következett a templomban. Az ünnepséget Fischer Ede és Fried Ignác templomi előjárók készítették elő.

Vizsgálni kell az összes kozmetikusoknál. Emlékeztet, hogy az egészségügyi minisztérium a múlt hónapban törvényrendeletet adott ki, amelynek az a célja, hogy a kozmetikusok helyzetét tisztázza és intézményeket felülvizsgálja. Ennek a rendeletnek több szakasza van és ezek közül a második szakasz intézkedik a kozmetikusok képesítési vizsga-kötelezettségéről. Erre nézve az egészségügyi minisztérium külön utasításokat küldött minden tartományi helytartósághoz, így a szamosi tartományi helytartósághoz is. A városi főorvosi hivatalhoz már megküldték ezt a rendelkezést, amely úgy intézkedik, hogy valamennyi kozmetikus, vagy kozmetikusnő képesítő vizsgát kell tegyen. Ahhoz azonban, hogy a jelentkezőt vizsgáló bizottság elé bocsássa, a minisztérium külön engedélyre szükséges és az erre vonatkozó kérvényhez mellékelni kell a szülési bizonyítványt, az állampolgársági bizonyítványt, az iskolai bizonyítványokat és a szakmai képzettséget igazoló bizonyítványt. Ha férfi a kérelmező, úgy a kérelemhez katonai helyzetét igazoló bizonyítványt is kell mellékelni. Ezeket az aktákat a városi főorvosi hivatalhoz kell beadni és kérni kell, hogy a kozmetikai gyakorlatot szabályozó törvény vonatkozó szakasza értelmében bocsássa vizsgára a kérvényezőt. A törvényrendelettel kapcsolatban kérdést intéztünk a kolozsvári egészségügyi vezérfelügyelőséghez és megkérdeztük, hogy mi a kérvények végső beadásának határideje? Kérdésünkre azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a vizsgára bocsátásra vonatkozó kérvényeket a kolozsváriaknak a városi főorvosi hivatalhoz a hó végéig kell beadni.

Megalakult az új holland kormány

Hága, augusztus 9. De Geer lovag szerdén megalakította kormányát, amelyben a keresztény unió, a katolikus állampárt, a szociáldemokraták és a szabadelvű demokrata párt van képviselve. Ugyanakkor néhány tárcát szakemberek töltnek be. Az új holland kormány a következők: elnök és pénzügyminiszter: De Geer lovag (keresztény unió), külügyminiszter: Van Kleffens, a külügyminisztérium diplomáciai osztályának volt igazgatója, nemzetvédelmi

miniszter: Dijkhoorn vezérkari alezredes, gazdasági miniszter: dr. Steenberge (katolikus állampárt), gyarmati miniszter: Velter (katolikus állampárt), belügyminiszter: Boeyen (keresztény unió), népjóléti miniszter: Van Stempel (szociáldemokrata), közlekedési miniszter: Albarda (szociáldemokrata), közoktatási miniszter: Bolkesen (szabadelvű demokrata), igazságügyi miniszter: Selbrandy (tanár).

A Thalia Mozgó

Kettős műsora:

I. A máltai ház

(Leánykereskedők karmaiban)

VIVIANE ROMANCE világslágere.

II. Vadnyugat hősei

BOB BAKER énekes cowboy premierje és legújabb METRO hirdető.

A helyi közigazgatási szervek költségvetésük 14 százalékát iskolák karbantartására fordítják. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium úgy rendelkezett, hogy a helyi közigazgatási szervek költségvetésének kidolgozásánál rendes jövedelmük legalább 14 százalékát fordítsák elemi iskolák karbantartására, azok lakbérére, fűtésére és világítására.

DIANA

KINCSEL TÖBBET ER

Letartóztatásban maradnak az ugheni panama vádlottjai. Bucurestiből jelentik: A 40 milliós ugheni kisajátítási panama elítélteit az ifjovi törvényszéktől szabadlábra helyezését kérték a fellebbezés tárgyalás eldőlteig. A törvényszék a kérelmet, mint indokolatlan, elutasította.

Házasság. Minály Sára Haifa (Uioara) és Spitz Emil Tel-Aviv (Bratislava) augusztus 15-én tartják esküvőjüket Haifán. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Nagy légvédelmi gyakorlatok a fővárosi gáz- és villamosművek telepén. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 9 órakor a gáz- és villamosművek grozavesti telepén nagy passzív légvédelmi gyakorlat volt a légelhárító parancsnokság közvetlen irányításával. Résztvettek a gyakorlatokban az üzemi alkalmazottakon kívül több tüzoltóközlőnő és légelhárító osztagok. A gyakorlatot nagy érdeklődéssel követték, tekintettel arra, milyen fontossága van a gáz- és villanyüzemeknek a főváros életében.

Orvosi hír. Dr. Hamburg József szemész-főorvos szabadságáról hazaérkezett és újból rendel.

Közlekedési intézetet létesítenek, hogy megakadályozzák a városok közlekedési baleseteit. Bucurestiből jelentik: Az utóbbi időben a vidéki városokban számos közlekedési baleset történt. Az illetékes tényleg ezt az jelenség arra az elhatározásra készítette, hogy egységes és központi intézkedésekkel rendszabályozzák a közlekedést. Ennek lehetőségét tanulmányozzák, hogy közlekedési intézetet létesítsenek, ahol kiképzésben részesítenek az összes vidéki városok szakembereit.

Ralea miniszter Aradon. Aradról jelentik: Ralea Mihál munkügyi miniszter, több munkatársa kíséretében felülvizsgáló körutja során Aradra is ellátogatott. Ennek során megtekintette a Betegsegélyzőpénztárt, a Fabricci ucaj inas-otthonát és több más intézményt. A magasan nyugodt Pacurariu munkügyi vezérfelügyelőt kalauzolta. Ralea miniszter megelégedését fejezte ki a látottak felett.

SCHWARTZ MENYHÉRTNÉ

ort. zsidó leánynevelő intézet-internátusában

Nagyvárad, Str. Ep. Ciorogariu 8, az 1939-40-es iskolaévre a

beiratások folyamataiban vannak

Növendékei a zsidó leánygimnáziumon kívül az összes iskolákat látogathatják. Az internátus a város legjobb helyén, minden iskolához közel, parkos zárt udvarral rendelkezik. — Bentlakó szaktanárnők irányítása és állandó gondos felügyelete. Zene. Idegen nyelvek. Mérsékelt díj. Kitűnő referenciák. Prospektus. Telefon 12-11.

TURISZTIKA

A Haggibbor turistaszakosztálya f. hó 13-án, vasárnap reggel pontosan fél 7 órai indulással autókamionos és autóbusszos kirándulást rendez a Cegei tóhoz. Jelentkezni lehet péntek estig bezárólag minden délután 5-8-ig az egyesület irodájában.

„Auróra” turista egyesület kirándulást rendez a vadregényes hidegszamosi völgyön keresztül Dobrinba és a Beldi-szklához. Indulás szombaton este 10 órakor, bővebben a Str. Iorga 5. szám alatti cukrászdában. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Vezető Major Ilonka.

Erődítési munkálatok a francia-spanyol határon

London, augusztus 9. A francia-spanyol határvidéken nagyarányú erődítési munkálatok folynak. A munkálatokban mintegy 20 ezer spanyolországi menekültet foglalkoztatnak.

Spanyol kereskedelmi küldöttség indul a Balkán-államokba

Madrid, augusztus 9. A spanyol kormány elhatározta, hogy újra felveszi a kereskedelmi kapcsolatot a délkelet-európai államokkal. A napokban kereskedelmi küldöttség indul el Spanyolországból, amely Bukarestben, Szófiában, Isztambulban és Belgrádban fog tárgyalásokat folytatni kereskedelmi szerződések megkötése céljából. Az árucseréforalmat kompenzációs szerződések alapján kívánják lebonyolítani.

Vakmerő szökési kísérlet a brassói fogházból

Brasov, augusztus 9. Merész szökési kísérlet történt tegnap a brassói fogházból. Kánya János és János Ferenc fegyveres bűntetésük részleges kitöltése után elhatározták, hogy megszöknek. Igen jól ismerték a fogház tervrajzát. Megkerülték a körzetükbe tartozó öröket, majd átugrották a fogházudvar kerítését. Am ugrás közben János Ferenc lábát törte. Erre az örök megszeltek a két fegyenc szökését és a kánya eredt Kánya után löttek. Az egyik golyó eltalálta és így mindkettőjüket súlyos állapotban szállították kórházba. Valószínű, hogy a leölt Kánya nem marad életben.

Kétezer kínai munkás pusztult el egy ut-építésnél

Csungking, augusztus 9. Több, mint kétezer kínai munkás halt meg a Kína és Tibet közötti határ mentén épített hegyi ut-építés közben. A határ vonalon három csoportban néhányszáz munkás dolgozik utépítésnél. Ezek az utak össze fogják kötni Szikongot Kalkuttával, valamint Kuning városát Yunnan tartománnyal. Egy másik építés alatt álló ut Sikongból Kokonorbá fog vezetni.

Élelmiszerhiány Memelben

Kaunas, augusztus 9. A sajtó memeli tudósítás alapján jelenti, hogy Memelben élelmiszerhiány ütötte fel a fejét. Ugyanakkor korlátozzák a benzin- és olajfogyasztást is. Egy gépkocsi naponta 5 liter benzint fogyaszthat.

PALYAZATI HIRDETMÉNY TANARI ALLASOKRA

Az oradeai ort. zsidó hitközség leánygimnáziumában nyugdíjazás folytán megüresedett történelem-földrajzi, matematikai és fizika-vegytan-termesztudományi tanszékekre a hitközség iskolaszéke pályázatot hirdet. Ez állásokra pályázni óhajtó zsidó vallású középiskolai tanárnők, kik teljes képesítéssel (capacitateval) rendelkeznek, képesítésüket, állampolgárságukat, eddigi gyakorlatukat igazoló hiteles okmányokkal felszerelt kérvényüket f. hó 15-ig az iskola igazgatóságához nyújtják be.

Előző

Egy francia

A „Marianne” cikkeket közzétegyük, hogy próbálják a kényszerülő emradékat a nemz. karmaiból kimenteni csak Németország más államában is kivétel megszori Németországból nem vihetnek magukkal mint amennyi nyelendő. Az utasításokat a legszvetik alá s a kegarattába, sőt a értékeket azonn. Csempészni nem zseniálással kik kök kellenek ah. lemit magával v az országot.

Ezt a munkát üzerekre, mert e tartják s ha az kedve elszámolni amely előtt fele magának kell ölt pedig minden alk másodszi alk. tatná azt, hogy kellené börtönbe kormány az em meg, hogy a birs megmaradt vagy

Amikor

Páratlan a ma amelly egy ber harmincezer fon mentenie. A ker adott fel a nem talos lapjában, a viselőt keresett. százával érkeztek hivatalába. Köz nek valami dolg tudta a kiadói leveleket, ezért ternek”, hogy utána egyik sv levelécsomag po mert a vámahat arra, hogy a egy zsidó ügyf jában valami n Az „ajánlatot a hirdető küll hoz s a levélbe két-két százfor

Világszerte gyűjtés szervez gokért hatalm. Amikor Német ritásokat életbe memcsak kész szerekre terjes értéktárgyakra is. Egy-egy értékét azonban tani, mert a jö tésére tömegév nagyszerű har van a világ leg különleges kis intézmény viz értékesebb ritk

Az egyik be kénytelen volt bélyegekre fek bélyéneket elt. pénzügyminisz nyének néhány né Londonban nyilatkozatot ket Londonba küket a Birod meg is kaptá azonban kellen meteket. A be kaságáról me

A menekülő pénz...

Egy francia folyóirat érdekes leleplezései a német emigránsok vagyonmentő kísérleteiről

A „Marianne” című francia hetilap érdekes cikke közöl, amelyben ismerteti, hogyan próbálják a Németországból távozni kényszerülő emigránsok vagyonuk maradványait a nemzeti szocialista rendszer karmából kimenteni. Ismeretes, hogy nem csak Németországban, hanem Európában több más államában is szigorú pénz- és értékkivitel megkorlátozások vannak életben s Németországból például a külföldre utazók nem vihetnek magukkal nagyobb összeget, mint amennyi nyolc napi megélhetésükre elegendő. Az utasokat, különösen az emigránsokat a legszigorúbb vámvizsgálatnak vetik alá s a kettős fenékű bőröndbe, cigarettába, sétatobba, cipőtalpba rejtett értékeket azonnal megtalálja a vámőr. Csempészni nem lehet többé s páratlan csempészéssel kigondolt különleges trükkök kellene ahhoz, hogy a menekülő valamit magával vihessen, amikor elhagyja az országot.

Ezt a munkát nem bízhatják hivatásos üzérre, mert ezeket már régóta számon tartják s ha az üzérnek később nem volna kedve elszámolni — nincs olyan bíróság, amely előtt felelősségre vonhatná. Neki magának kell ötletekről gondoskodnia, még pedig minden alkalommal új ötletrel, mert másodszori alkalmazással már megkockáztatná azt, hogy leleplezik s hosszú éveket kellene börtönben töltenie, mert a német kormány az emigránsoknak sem engedi meg, hogy a bíróságok és kisajátítások után megmaradt vagyontörvényeiket magukkal

vigyék s a „valutacsempészést” szigorúan büntetik.

A „csempészés” azonban néha mégis sikerül s néhány ilyen sikerült esetet ismeret a francia folyóirat.

Egy különös végrendelet

Ez még abban az időben történt, amikor a berlini tőzsdén nemcsak az árfolyamokat jegyezték, hanem valóban vásárolni is lehetett külföldi értékpapirokat. Az egyik emigráns bankár minden megmaradt pénzét befektette egy amerikai vasutvállalat, a Canadian Pacific részvényeibe, — a részvényeket a Birodalmi Bank természetesen azonnal lefoglalta — azután felkeresett egy közjegyzőt és végrendeletet készíttetett, amely szerint ezeket az értékpapirokat unokahugára hagyja. A hiteles végrendelettel a zsebében elhagyta az országot s ha a vámőrök belenéztek a végrendeletbe, talán még mosolyogtak is rajta, mert ahhoz, hogy a lefoglalt értékeket az örökös megkaphassa, igazán kevés remény látszott.

A bankár megérkezett Párizsba s onnan levelet írt az amerikai vállalatnak, amelyben közölte, hogy a tulajdonában volt Canadian Pacific részvényeket elvesztette. A tulajdonjogot kétségbevonhatatlanul igazolta a végrendelet és a szokásos megsemmisítési eljárás lefolytatása után a Canadian Pacific elküldte címére az új részvényeket. Természetesen nem Berlinbe, hanem Párizsba.

Amikor a „Völkischer Beobachter” juttatta külföldre egy menekült vagyonát

Páratlan a maga nemében az az ötlet is, amellyel egy berlini kereskedőnek sikerült harmincezer fontnyi vagyonát külföldre mentenie. A kereskedő jellegű hirdetés adott fel a nemzeti szocialista párt hivatalos lapjában, amelyben fiatal árja tisztviselőt keresett. A hirdetés megjelent s százával érkeztek az ajánlatok a lap kiadó hivatalába. Közben azonban a kereskedőnek valami dolga akadt külföldön és nem tudta a kiadóhivatalban átvenni a jellegű leveleket, ezért írt a „Völkischer Beobachter”-nek, hogy a levélsomagot küldjék utána egyik svájci szállodába. A hatalmas levélsomag pontosan meg is érkezett, mert a vámhatóságok nem is gondoltak arra, hogy a Völkischer Beobachter-nek egy zsidó ügyfele részére küldött csomagjában valami nem lehet rendben.

Az „ajánlatok” nagyrészt pedig maga a hirdető küldte be a lap kiadóhivatalához s a levélben az ajánlat szövege helyett két-két százfontos bankjegy volt.

A bélyeggyűjtő gyáros

Világszerte milliók hódolnak a bélyeggyűjtés szenvedélyének s egyes ritkaságokért hatalmas vagyonokat fizetnek. Amikor Németországban a valutamegkorlátozást életbe léptették, ezt természetesen nemcsak készpénzre, értékpapírokra, ékszerekre terjesztették ki, hanem egyéb értéktárgyakra, így a bélyegritkaságokra is. Egy-egy bélyegkülönlegesség valódi értékét azonban nagyon nehéz megállapítani, mert a jóhiszemű gyűjtők megtévesztésére tömegével hozzák forgalomba a nagyszériű hamisítványokat. Londonban van a világ legnagyobb bélyeggyűjtője s itt különleges kísérleti eszközökkel felszerelt intézmény vizsgálja meg és hitelesíti az értékesebb ritkaságokat.

Az egyik berlini gyáros, miután üzemét kénytelen volt eladni, minden vagyonát bélyegkebe fektette s csak ennek a szenvedélyének élt. Egy napon bejelentette a pénzügyminisztériumnak, hogy gyűjteményének néhány értékesebb darabját szeretné Londonban megvizsgáltatni s mivel nyilatkozatot írt alá, hogy ha a bélyegkeket Londonban esetleg eladná, ellenértéküket a Birodalmi Bank felveheti helyette, meg is kapta az engedélyt. Londonban azonban kellemetlen meglepetés érte a németeket. A berlini gyűjtő valamennyi ritkaságáról megállapították, hogy pompá-

san sikerült hamisítványok s alig érnek néhány márkát. A szomorú megállapításról hiteles bizonyítványt adtak ki.

A valutarendőrség csak később jött rá, hogy a szenvedélyes bélyeggyűjtő nyilvánvalóan hamisítványokat mutatott be vizsgálatra és az eredetieket máshol értékesítette.

A becsületes pénzhamisítók

Ezt a trükköt sokáig alkalmazták sikeresen, míg végül a rendőrség leleplezte. A varsói rendőrség pár hónappal ezelőtt véletlenül rajtaütött egy pénzhamisító üzemen, amely szinte felismerhetetlenül tökéletes font és dollár bankjegyeket gyártott. Nagy fejtörést okozott azonban a rendőrségnek az, hogy ezeket a hamisítványokat soha sem hozták forgalomba és a hamisítók ugyszólván csak a maguk mulatságára dolgoztak. Hosszas nyomozással sikerült csak leleplezni a „becsületes pénzhamisítók” titkát.

Ismeretes, hogy Németországból csak átutazók vihetnek ki pénzt, azt az összeget, amelyet az országba való belépésük alkalmával felmutattak a vámhatóságoknak s amit bevezettek az utlevélükbe. A pénzhamisító társaság néhány tagja állandóan uton volt s utjaikra hatalmas összegei hamisítványt vittek magukkal. A vámőröknek eszükbe sem jutott, de különben sem tudták volna megállapítani, hogy a tiszteletet követelő font és dollárbankjegyek hamisak is lehetnek s pontosan bejegyezték a gazdag külföldi utas utlevélbe, hogy az országbelépés alkalmával találtak nála 10.000 fontot, 50.000 dollárt.

Az előkelő idegen megérkezett Berlinbe s legelső ténykedése az volt, hogy megsemmisítette a hamisítványokat. Azután felkereste berlini cinkosait, akik vagyonukat menekíteni akaró zsidók közül gyűjtötték a csempészbanda ügyfeleit s amikor néhány nap múlva egy másik határállomáson át elhagyta az országot, már valódi fontok és dollárok duzzasztották a pénztárcáját.

A kezes ráfizet...

Érdekes „tranzakcióval juttatta pénzt külföldre egy nagyiparos. Az illető nagyobb megrendelést kapott egy indiai cégtől, amit elvállalt ugyan, de nem tudta volna leszállítani, ezért az üzletet megfelelő részesedés biztosításával egy másik

vállalatnak adta át. Ez vállalta is a rendelést, de csak úgy, ha a közvetítő kezességét vállal a rendeléért s bizalmatlansága később indokoltnak is bizonyult. Az árut ugyanis pontosan leszállította és ellenértékét szabályszerűen eladta a Birodalmi Banknak, de amikor fizetésre került volna sor, az indiai megrendelő közölte, hogy vállalata csődbe került és nem tud eleget tenni kötelezettségeinek. A gyáros egy darabig még próbálkozott a fizetéseket megrendelővel, de mikor látta, hogy eredménytelenül kísérletezik, a kezzessel szemben érvényesítette követelését. A kezes minden vagyonát áruba bocsátotta, de — fizetett.

Végéreményben senki sem járt rosszul. A gyáros megkapta a pénzt, az indiai

megrendelő az árut s mint később kiderült, a — kezes sem fizetett rá az üzletre, mert indiai üzletbarátja hiánytalanul visszatérítette a Berlinben helyette kifizetett összeget — Bombayban.

A francia folyóirat természetesen propagandacéljal ismerteti ezeket az eseteket s megállapítja, hogy a tőkekiözönlés a hatóságok állandó ébersége dacára is folyik s Németország gazdasági életének ez az elvérése megakadályozhatatlan.

Valójában azonban inkább az a helyzet, hogy Németországban már nincsenek zsidó vagyonok s amikor a kifosztott emigráns eljut végre a határig, igazat mond a szokásos bejelentéssel: „Nincs semmi elvámolni valóm...”

A hadgyakorlatra behívott gazdák termését behívott munkások fogják csépelni

A hadkiegészítők felhatalmazást kaptak munkások és szakemberek behívására

Bucuresti, augusztus 9. A nemzetvédelmi és földművelésügyi minisztériumok a következő határozatokhoz: A katonai behívások és gyakorlatok bizonyos körülmények között túl nagyszámu munkáskezet vonhatnak el éppen abban az időben, amikor a mezőgazdasági munkálatok teljében vannak. A mezőgazdasági munka szüneteltetése, vagy késleltetése nagyon káros lehet nemcsak a helyi mezőgazdaság, hanem a hadsereg számára is, amely abba a helyzetbe juthatna, hogy bizonyos vidékeken nem kapna megfelelő ellátást. A termés betakarításának és cséplésének biztosítása érdekében a földművelésügyi minisztérium a nemzetvédelmi minisztériummal egyetértésben a rekvirálási törvény alapján a következő intézkedéseket

fogják alkalmazni:

A hadkiegészítők felhatalmazást kapnak, hogy munkásokat és cséplőgépeket hívjanak be azon lakosok természeténél cséplésére, akiket behívtak, vagy hadgyakorlatra rendeltek be. A munkásokat és szakembereket a megye területén bárhol be lehet hívni, a szekereket és igavonó állatokat csak a tulajdonosuk lakhelyétől való 10 kilométernyi, a cséplőgépeket és felszereléseket csak 20 kilométernyi körzetben lehet rekvirálni. A felhasznált munkásokat készpénzben, vagy természetben fogják fizetni meg egyezés alapján, azon helyiség munkaviszonyainak figyelemmeltartásával, ahol a munkát végzik a behívás, vagy hadgyakorlatok idején.

URÁNIA MOZGÓ

ROSK MARIKA

közismert táncosnő egyetlen zenés vigjátéka:

SZÉP AZ ÉLET...

zenéjét szerezte WILL MEISEL.

Az „Istanbul” című török lap érdekes cikke Romániáról

Istanbul, augusztus 9. (Radur). „Az új Románia” címmel az Istanbul című török lap augusztus 2-iki számában meglehetősen cikket közöl Romániáról. A cikk írója Le Goff, a lap szerkesztője, többek között ezeket mondja: „A háborúban résztvevő nemzetek közül Románia a béke után mások hibájának következményeképpen nemzeti életében számos változást szenvedett. Le kellett győznie mindenféle gazdasági és pénzügyi nehézségeket és a politikai pártarcok ámszította ellentéteket, amelyek megosztották erejét. A demagógia, amint Calinescu miniszterelnök mondotta, a komoly államügyekkel való foglalkozás helyett személyi igények kielégítését segítette elő. Az ország sulyos helyzet elé került. A tekintély elvesztésében volt, a lelkekben egyenlenség mutatkozott, a nyilvános életben pedig rendezetlenség és a különféle politikai szervezetek túléledése. Mindez azért, hogy a nemzeti egységet megbontsa és ezzel Romániának politikai, pénzügyi és más téren való befolyásolhatóságát elősegítse.

Es ekkor csodálatos változás történt. Öfelsége II. Károly király határozott. Megteremtette a szabadság és a tekintély egyensúlyban tartásával azt az új kormányzati rendszert, amely a román nép jellemével és gondolkodásával is összhangban áll s amely kétszeresen érzi a segítség szükségét akkor, amikor érzi egyfelől, hogy a méltányosság és igazságosság területén szabadon mozoghat, de érzi azt is, hogy el kell fogadni a helyes vezetés irányelveit, mert azok számára vannak.

Bátor elhatározással vette az uralkodás gyepöljét a kezébe és munkájában segítségére voltak olyan fiatal, tevékeny és erőlyes miniszterek, mint Armand Calinescu és Grigore Gafencu és mi nem tehetünk egyebet, mint idézzük ennek a két államférfinek szavát: II. Károly király megvalósította a liberális és a tekintélyi rendszer összeegyeztetésével teremtett új rendszert, helyreállította azt az elgondolást, amelyet szerencsés elnevezéssel így nevezhetünk: Királyi és nemzeti forradalom. Az 1938 február 27-iki alkotmány életbe léptetésétől számítva meg-

született az új Románia. Eltűnt a 25 politikai párt, amelynek viszálykodása apasztotta az ország erejét és helyükbe megszületett az uralkodó által teremtett és Nemzeti Újjászületés Frontjának nevezett szervezet. Az ország újjászervezése erkölcsi és anyagi téren egyaránt teljes lett. Biztosították befelét a teljes békét, a közigazgatás és az igazságszolgáltatást megtisztították és újjászervezték, a közoktatást jelentősen fejlesztették, a közmunkák, mezőgazdaság, ipar és kereskedelem nagy lendületet vettek, amely aztán a virágzásukhoz vezetett. A társadalmi munka különös gondoskodás tárgya lett. A testületek megszervezése, a munkaszervezések megjavítása, a nyugdíjasok öregségi járadékainak rendezése mind a kormány legdemokratikusabb érdeletének bizonyágai.

Másfelől semmiféle áldozathozatallal nem takarékoskodtak, hogy a hadsereget hivatásának minél magasabb fokára emelhesék. Külpolitikáját a legnagyobb elővigyázatossággal vezetik, tiszta nézőpontokkal és a szükségszerűségek tökéletes átértésével, amelyek nem hagynak semmi kétséget hátra maguk után, az ország földrajzi helyzete és gazdasági szükségletei tekintetében. A szövetségei és barátai iránti rendíthetetlen hűségével Románia igen értékes elemet jelent a béke arcvonásában.

Románia most úgy áll a világ szeme előtt, mint egy teljes teremtő tevékenységű állam. Olyan kormány vezetése alatt áll, amely a jog és béke ideáljait követi. Ezzel pedig olyan tekintélyt szerzett magának, amilyen azelőtt sohasem rendelkezett”.

Bombát dobtak egy zsidó rendőrök szállítás autóra

Jeruzsálem, augusztus 9. Szerdán reggel ismeretlen tettesek bombát dobtak egy zsidó rendőrök szállítás gépkocsira. A merénylet Ekron kolónia közelében történt. Két rendőr meghalt.

SPORT

Érdekes határozatokat hozott a labdarúgó-szövetség tanácsa

București, augusztus 9. Tegnap este tartotta a labdarúgószövetség tanácsa nagy érdeklődéssel várt ülését, amelyen több fontos határozatot hozott.

A tanács törölte a szövetségi szabályzat 274-ik szakaszát, amely etnikai arányszám betartására kötelezte az egyesületeket. Nem lesz tehát numerus clausus a labdarúgó egyesületekben!

A B) divízió beosztását megváltoztatták. Négy csoportot állítottak össze 10-10 résztvevővel. Szembetűnik, mennyire nem volt tekintettel a tanács a földrajzi távolságokra. A NAC és a kisenyi Sporting egy csoportba lettek sorolva, ami oda-vissza négy napos utazást jelent egy-egy mérkőzésre.

A négy B) ligás csoport összetétele a következő:

1. csoport: Tricolor Ploesti, NAC, AS Constanta, Craiovan, Dacia Unirea Braila, Dragos Voda Cernovic, Sporting Kisenev, Victoria CFR Iasi, Astra Romana Brassó, Muresul Marosvásárhely.

2. csoport: Gloria Arad, Kinizsi, Electrica Temesvár, Vulturii Lugos, Jiul, Minerul, CFR Piski, Mica Brad, Sparta Medgyes és egy később kijelölendő csapat.

3. csoport: Crisana, Törökvis Nagyvárad, Olimpia, Barkochba Szatmár, Industria Sármei Gyéres, Cimentul Torda, Monopol Marosvásárhely, Universitatea, Victoria Nagykároly, Ferro Email Ploesti.

4. csoport: Muncitorul Cernovic, Mihai Viteazul Kisenev, Makkabi Kisenev, DOC Galați, DVA Galați, Franco Romana Braila, Makkabi Bucuresti, Turda Bucuresti, Prahova és Traian Tighina.

Érdekes határozat, hogy a fővárost legfeljebb három A) és ugyanannyi B) ligás egyesület képviselheti a Nemzeti Bajnokságban. Temesvár aránya 2-2 lehet, míg a többi városnak egy-egy A) és két-két B) ligás reprezentánsa lehet.

Az A) ligából a három utolsó helyezett esik ki. Helyüket a B) liga első csoportjainak két első helyezettje és a többi három csoport kétfordulós körmérkőzésének győztese foglalják el.

A szövetség úgy határozott, hogy megengedi a játékosoknak román hangzású név felvételét, amit az igazoló könyvecskében is fel fognak tüntetni.

Megállapították a hivatásos játékosok legalacsonyabb és legmagasabb fizetési szintjét 1000, illetve 8000 lejben.

Jelentésünk nem számol be arról, hogyan döntöttek a Mures-Gloria CFR ügyében, de abból a tényből, hogy a Murest besorozták a B) liga első csoportjába, arra lehet következtetni, hogy a döntés kedvezőtlen volt a marosvásárhelyi csapatra.

Még egy győzelmet szerzett a Haggibor vízipólócsapata

Cluj, augusztus 9. A tegnapi vízipólóbajnokságban tegnap a Haggibor csapata 6:1 (3:0) arányban biztos győzelmet aratott a CFR együttese felett. A gólokat: Diamantstein (2), Deutsch (2) és Grün (2) dobta. A csapat így állt fel: Erős, Schwartz I-dr Grünfeld, Diamantstein, Ilés-Grün-Deutsch. Ezzel a győzelmmel szerzett két pontja alapján a Haggibor minden valószínűség szerint negyedik lesz a hatos mezőnyben.

Az Universitatea, amely 1:0 (1:0) arányban győzött a KAC ellen, bajnoknak tekinthető, mert valószínűtlen, hogy hátralevő mérkőzésein pontot adjon le.

Hírek a sportvilágból

A labdarúgószövetség játékosigazolási bizottsága most foglalkozott Pop Vasile, a Victoria volt játékosának ismeretes és nagy port felverő igazolási ügyével. A bizottság megállapította, hogy Pop Vasile sajátkezileg írta alá az egyesületének írt lemondó levelet és ezért azonnali játékjoggal az UDR részére igazolta. Kötelezte a bizottság az UDR-t, hogy 16 ezer lejt fizessen meg a Victoriának, mint Pop tartozását.

A Victoria augusztus 20-án tartja rendes évi közgyűlést az alküret hivatalos helyiségében (Piața Unirii 29). A közgyűlés délután 10 órakor kezdődik, melyen részt fog venni dr. Iuga Liviu is, mint a Comitetul Federal megbízottja.

A labdarúgószövetséghez Rousnak, az angol labdarúgószövetség főtájkárának az ajánlásával befutott George Eliottnak az

egyik leghíresebb angol edzőnek a szerződési ajánlata. A szövetség még nem döntött az ajánlat felett, de levelet intézett az edzőhöz, amelyben felkérte, hogy jelentse be anyagi igényeit.

A Román Kupabizottság az idei kupamérkőzések nevezési zárlatát augusztus 27-ig meghosszabbította. Az első forduló mérkőzéseit szeptember első napjain sorsolják ki.

A kolozsvári Tenisz Club nyerte a nagyváradi Dreher-Haggenmacher kupát, amely a döntőben 4:3 arányban legyőzte az MSE teniszcsapatát. Harmadik a nagyváradi Makkabi és az NSE csapata lett a kupaküzdelmekben. A szép versenyt az NSE kifogástalanul rendezte meg.

A délamerikai államok labdarúgószövetségei Buenos Airesben úgy határoztak, hogy bojkottálni fogják a labdarúgó világbajnokságot, ha annak rendezésével véglegesen Németországot bízzák meg. Ennek nyomaként elhatározták azt is, hogy nem küldik Európába az Argentina és Uruguay válogatott játékosai által alakított vegyescsapatot, melynek részére pedig már egész Európában kötöttek le mérkőzéseket. A délamerikai határozatukat már tudomására adták Jules Rimetnek, a FIFA elnökének is.

KÖZGAZDASÁG

Belföldi fogyasztásra nem használható fel jobb minőségű buza

A 70 kg.-os minőségű buza előzetes engedély nélkül vihető ki az erős valutájú államokba

Bucuresti, augusztus 9. A kormány gazdasági bizottsága tegnapelőtt ülést tartott, Calinescu miniszterelnök elnökiével, amelyen a buzaértékesítés kérdésével foglalkoztak. Az értekezleten megállapították, hogy egyes vidékeken 70 kg.-osnál is gyengébb minőségű buza termelt, amellyel kapcsolatban elhatározták, hogy az ilyen buzamenyiségeket tisztítják, hogy a minimális 70 kg.-os minőséget elérjék. Ugyanakkor elhatározták azt is, hogy a magasabb minőségű 80-82 kg.-os buzafajták belföldi öröklését betiltják és a belföldi fogyasztásra csak ennél gyengébb minőségű buza lesz felhasználható. A rendelkezést azzal indokolják, hogy a külföldön csak a jobb minőségű buza helyezhető el és a kormány a lakosságot a gyengébb minőségű buza fogyasztására akarja bírni, amelyből nagy felrakások vannak.

A kormány gazdasági bizottságának ülése után a pénzügyminiszter rendeletet

adott ki, amelyben közölte a vámhivatalokkal, hogy a 70 kg.-os (maximum 6 százalékos idegennyaggal) buza előzetes engedély nélkül vihető ki erős deviza ellenében, a szabad devizájú államokba. A rendelet csoportosítja az egyes államokat a következő módon:

1. Szabaddevizájú államok, amelyekkel Romániának nincs kliring-egyezménye: Franciaország, Svédország, Norvégia, Dánia, Balti államok, Portugália, Palesztina, Egyiptom, Szíria és az amerikai államok. 2. Szabaddevizájú államok, amelyekkel kliring-egyezményeink vannak: Anglia, Belgium, Hollandia és Svájc. 3. Kötött devizájú államok, amelyekkel kliring-egyezményeink vannak: Németország, Olaszország, Cseh- és Morva-protektorátus, Lengyelország, Törökország, Bulgária, Jugoszlávia és Magyarország.

A fenti rendelkezések azonnal életbe lépnek.

A heremagexportőrök export-egyezményt kötöttek

Az ezévi heremagtermés — szakmai körök szerint igen jó minőségű és eléri a tavalnyi nivót, ugy mennyiség, mint minőség szempontjából. Románia heremagtermelésének jelentős részét Németországba és Amerikába exportálja. Az idej jó heremag termelés értékesítésére a kereskedelem részéről már megkezdődtek az előkészületek. Azok az exportőrök, akik évtizedek óta irányítják a heremagkereskedelmet, Trifoiu név alatt vásárló céget létesített, melyben a temesvári Klein Vilmos örökösai, a szatmári Samex és Frankl Mihály cégek, a nagyváradi Zavislag és Vámos cég, továbbá a kolozsvári Trifolino cég vesz részt.

Szabályozzák a falusi legelők felhasználását. A földművelésügyi minisztérium utasításokat küldött a mezőgazdasági kamaráknak arra, hogy miképpen kell a jövőben a falusi legelőket hasznosítani és felhasználni. A rendeletek megszabják, hogy a legelőket mikor és milyen takar-

Eme vásárló szervezetten kivülálló cégek, amelyek elsősorban Németországba akarnak exportálni: az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület, a medgyesi Konnerth cég, a temesvári Agraria, Dengl és Kleimann cég, a medgyesi Roth Károly cég, valamint a csernoveci M. Hart cég a napokban szintén értekezletet tartottak, melyen ezek a cégek kifejezésre jutottak ama véleményüket, hogy ez évben a Trifoiu céggel közösen járjanak el a heremagvásárlások tekintetében. Így tehát a heremagexport-kereskedelem ez évben egységes feltételekkel fogja lebonyolítani a heremagvásárlásokat.

mányonvényekkel lehet bevetni. Legkésőbb október 15-ig jelentést kell beterjeszteni a minisztériumhoz arról, hogy a rendelkezéseket hogyan hajtották végre.

A földművelésügyi minisztérium vetőgépköze. A földművelésügyi minisztérium értesítette a mezőgazdasági kamará-

IMPOTENCIA

kezelendő az

"OKASA"

hormonos készítménnyel Dr. Lahusen utasítása szerint. Utánvétellel szállítja Dr. C. Cuci gyógyszerháza Bucuresti, Cal. Victoriei 33. (Frascatti palota). Kisdoboz 350 lej, nagy doboz 650 lej. Gazdagon illusztrált ismertetőt ingyen küld lezár borítékban „Nifara“ S. A. R. Bucuresti, Str. Maria Rosetti 47.

kat, hogy a kormány 500 vetőgép behozatali engedélyt jóváhagyta. Ezeket a vetőgépeket kedvezményes áron bocsátják a földművelők rendelkezésére. A 10-15 soros vetőgépekre a gazdák soronként 200 lej kedvezményt kapnak. Vételigényüket a városházán vagy a mezőgazdasági kamaránál jelenthetik be. Ugyanakkor közölték azt is, hogy nagymennyiségű olcsó őszi búkkönymagot szereztek be, amelyet kilónként 15 lej arban bocsátanak a gazdák rendelkezésére. Ez a búkkönymag buzával, rozssal, vagy őszi árpával vegyítve kiválóan alkalmas a talaj-jávitásra. Mitrágyát is kínál eladásra a mezőgazdasági kamara métermázsánként 650-800 lej arban, minőség szerint.

Augusztus 20-ig a pénzügyminiszter felfüggesztette az audienciákat. Mitita Constantinescu pénzügyminiszter és bankormányzó — különleges elfoglaltságára való tekintettel — augusztus 20-ig a fogadásokat felfüggesztette.

A pénzügyminisztériumban külön bizottság alakult a nagyobb összegű adóbírságok és engedmények elbírálására. A Hivatalos Lap keddi száma rendeltörvényt közöl, amelyben a pénzügyminiszter, a pénzügyminisztérium egyenesadó osztálya mellett, külön bizottságot szervezett külön böző adójogi kérdések elbírálására. A bizottság elnöke Titu Magheru semmitől bír. A bizottság hatáskörébe tartozik az adóbírságok, adóengedmények, behajtások felfüggesztése iránti kérések, stb. elbírálása. A bizottság a működését már meg is kezdte, a pénzügyminisztériumban lévő ilyen ügyek elintézésével.

Zürichi árfolyamok (augusztus 9.): Márka 177.70, holland forint 235.75, dollár 443, font 20.7375, francia frank 11.735, olasz lira 23.30, szlovákkorona 15.175, pengő 87, dinár 10, lej 3.25, zloty 83.40, belgas 75.25.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52-143.59
font	662.40-672.75
palesztinai font	663.09-673.44
holland forint	75.35-76.55
svájci frank	31.95-32.43
francia frank	3.78-3.85
márka	40.50-41.50
pengő	25-27
csenhokrona (Prága hivatalos)	4.68-4.77
szlovákkorona (Pozsony hiv.)	4.68-4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

angol font, 30%-os szabadkvóta	1440-1460
angol font, 20%-os kvóta	1440-1450
angol font, 40%-os kvóta	1000-1010
dollár, 30%-os szabadkvóta	298.75
svájci frank, 30%-os kvóta	68.20
francia frank, 20%-os sz-kvóta	8.10
francia frank, 30%-os kvóta	8.25
holland forint, 30%-os kvóta	162
belgas, 30%-os	52.88
svédkorona, 30%-os kvóta	76

A B) lista kompenzációs árfolyamai: font angol árukra — 1500 lej font más államok áruira — 1215 „ font angol gyarmatok áruira — 1210 „

Idősebb emberéknél, kiknek székletéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3-4 evőkanál természetes „Ferenc József“ keserűviz is meghozza a megfelelő bélürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát.

Vizbeledt a szerencsétlen legény. A Szamos újabb áldozatot követelt a megyében. Rus Ioan 10 éves legény tegnap fűrdni ment Alsószuk határában a Szamosra. Annak ellenére, hogy uszni nem tudott, melyen bemelegkedett a folyóba, amelynek sodra elragadta. Minthogy a közelben senki sem tartózkodott, aki segítségére siethetett volna, a szerencsétlen legény vizbeledt. A hatóságok vizsgálatot indítottak az ügyben.

Mit f

Alábbi cikkek egyikét Wolf irta. Berliner Tag 1914-ben és te a császár borotól. A hevesen táncolozást és mint a néhai véseit. The lis magartóna építte őta emigrác

Az 1914-es év júliamtitkár megkért, be scheweningeni Berlinbe. Rossza keresésnek eleget togotója voltam a b nak, sokszor éjszaka jöjnek. Közvetlen kötam, mint profán f tasztrófát. Most 25 érzem a Wilhelm St levegőjét és azt az mindenki a hivatal mögé akarta rejten szavu kicsiny Jagow lyával, ahogy éplé hogy Oroszország r szerb-osztrák hábor gondol arra, hogy ért. Ha Oroszország és ha Franciaország oroszokkal szemben szövetségi hűségét, setre sem fogja tem ezekért a kiok veszedelmes és sőté számításnak, sok b hogyszem éreztem r kritizáltam a Bécs politikát.

Közben teltek a ta egyre jobban ki rófa egyre közeled egyre elhalkult, m ellensébb lett és kategórikusan, hog avatkozni, hanem — Mit fog Ang Jagow nyomán m ban kérdezte mind — Mit fog Ang Mindegyikük a gát, hogy Anglia mozdulni, semmit a külügyi hivatal kellett volna, me a marokkói krízis megmondották, h mára lehetetlenség hatalmat leigázzák türte Napoleon m minden helyzetben ni, hogy egy ném kedjék. Előttém randumnak a kéz árjában Lichnow és amelynek ez ve örület? Lichnow írői munkáit, tör közsau értekezés a memorandum jegyezte: „Szives hogy tartsa szigó let immár a tulv tás fölöslegessé más címmel — rat!“ — megjel ősszegyűjtött írá

Lichnowsky N Londonban. Ó m tekintélyben áll elött, mert állam mányát arra, a Angliában tudtál hercegnak a ber csiny a befolyás telen volt félreá vatal urainak i vége felé megjel címét nem ő mag

NYARALJON

CARMEN SYLVAN

VILA PARCULUI-BAN

Központi fekvés, 100 méterre a gyógytótól és 250 méterre a tengerrel.

Elegáns uri szobák vízvezetékekkel, terasszal.

Erdélyi konyha. Elsőrendű ellátás. Olcsó pensio árak.

Napi teljes pensio június hóban 200 lej, szeptemberben 180 lej, július és augusztus hónapokban az Uj Kelet szelvényével jelentkezőknek 280 lej, szelvény nélkül 300 lej. Az Uj Kelet szelvényével jelentkezők a melegfürdőnél és orvosnál is kedvezményben részesülnek. — Állandó asztrakozás, sétahajózáások, kirándulások Mamaira, Balciaba, Manganliára, Constanțára, esetleg Istanbulba, vagy Várnára.

Mit fog Anglia csinálni?

Írta: Theodor Wolff

Alábbi cikket a német publicista egyik kiválóság, Theodor Wolff írta. Ő volt az, aki mint a Berliner Tageblatt főszerkesztője 1914-ben és később is óva intette a császárt és kormányát a háborútól. A háború idején pedig hevesen támada a német nacionalizmust és militarizmust, valamint a nehézipar annexációs törekvéseit. Theodor Wolffot radikális magatartása miatt néhány hónapra eltiltották az írástól. 1933 óta emigrációban él.

Az 1914-es év júliusi napjaiban Jagow államtitkár megkért, hogy szakítsam félbe scheweningeni szabadságomat és jöjjelek Berlinbe. Rosszat sejtve, siettem a megkeresésnek eleget tenni s azóta állandó látogatója voltam a berlini külügyi hivatalnak, sokszor éjszaka is föl zavartak, hogy jöjjelek. Közvetlen közelből óráról-órára láttam, mint profán figyelő közeledni a katasztrófát. Most 25 év után még mindig érzem a Wilhelm Strasse-i hivatalok fojtó levegőjét és azt az idegességet, amelyet mindenki a hivatalban szinlelt biztonság mögé akarta rejteni. Még látom a halk szavú kicsiny Jagowot az ő szifinks-mosolyával, ahogy diplomatikusan biztosított, hogy Oroszország nem fog beavatkozni a szerb-osztrák háborúba és Anglia nem is gondol arra, hogy megverekedjen Szerbiáért. Ha Oroszország mégis beavatkozna és ha Franciaország azt hinné, hogy az oroszokkal szemben meg kell tartania a szövetségi hűséget, akkor Anglia semmiestre sem fogja követni. Nem lelkesedtem ezekért a kioktatásokért, nagyon sok veszedelmes és sötét pontja volt ennek a számításnak, sok blöffszerűsége és ezt sehogysém éreztem rokonszenvesnek. Erősen kritizáltam a Bécs részéről sugalmazott politikát.

Közben teltek a napok, a blöff kockázata egyre jobban kidomborodott, a katasztrófa egyre közeledett, Jagow ur intésére egyre elhalkult, mosolya egyre természetellenesebb lett és most már nem mondta kategorikusan, hogy Anglia nem fog beavatkozni, hanem csak föltette a kérdést: — Mit fog Anglia cselekedni?

Jagow nyomán aztán a külügyi hivatalban kérdezte mindenki: — Mit fog Anglia cselekedni? Mindegyikük abban a hitben ringatta magát, hogy Anglia elvégre nem fog megmozdulni, semmit nem fog csinálni. Holott a külügyi hivatalban mindenkinek tudnia kellett volna, mert az angol államférfiak a marokkói krízisek alkalmával világosan megmondották, hogy a brit birodalom számára lehetetlenség túrni, hogy a francia hatalmat leigázzák. Aminthogy Anglia nem tűrte Napoleon hegemoniáját, mindig is minden helyzetben meg kellett akadályozni, hogy egy német hegemonia felülkerekedjék. Előttek fekszik annak a memorandumnak a kézírata, amelyet 1915 januárjában Lichnowsky herceg fogalmazott és amelynek ez volt a címe: „Akarat, vagy örület?” Lichnowsky, aki egészen kiváló írói munkáit, történeti és politikai vonatkozású értekezéseit velem közölni szokta, a memorandum fedelzetére ceruzával feljegyezte: „Szivesen üdvözlöm Önt és kérem, hogy tartsa szigorúan titokban.” Az üdvözlés immár a tulvilágról jön és a titoktartás fölöslegessé vált, minthogy a dolgozat más címmel — „Örület, nem pedig akarat!” — megjelent Lichnowsky herceg összegyűjtött írásai között.

Lichnowsky Németország követe volt Londonban. Ő maga azt hitte, hogy nagy tekintélyben áll az angol hivatalos körök előtt, mert állandóan felvilágosította kormányát arra, a nagy erőre, amit Anglország képvisel egy háború esetén. Csak hogy Angliában tudták azt is, hogy Lichnowsky hercegnek a berlini politikára nagyra kacsány a befolyása és nem egy esetben kénytelen volt félreállani a berlini külügyi hivatal urainak intrikái miatt. A háború vége felé megjelent egy könyve, aminek a címét nem ő maga adta és amely így hang-

zott: „A német kormány bűnei a világháború kitérőse körül.” Ebben a munkájában a követ megírja, hányszor és milyen körülmények között küldött Londonból intő jelentéseket, nehogy Németország maga ellen hangolja Angolországot.

— Mit fog Anglia csinálni — kérdezte tőlem ama júniusi esték egyikén a külügyi hivatal politikai osztályának igazgatója, Wilhelm von Stumm.

Erre azt mondtam, hogy Lichnowsky bizonyára közölte az urakkal, hogy Anglia mit fog csinálni. A magas állású tisztviselő egy vállrándítással válaszolt, amivel azt akarta kifejezni, hogy Lichnowsky nem tényező, egy félénk diplomata csupán, akinek a szava nem nyom sokat a latba.

Visszaemlékezem arra a drámai jelenetre, amikor augusztus elsején a mozgósítás napján jártam a külügyi hivatalban. Zimmermann államtitkár szobájában ültem, szemben ezzel az államférfiával, akitől most már én kérdeztem:

— Mit fog Anglia csinálni? Zimmermann még valószínűnek tartotta, hogy Anglia egyelőre várni fog és nézi a dolgok kialakulását.

Egyszerre megszólalt a telefon, Zimmermann felvette a kagylót és felém sugta:

— Moltke beszél!

Moltke, mint a vezérkar főnöke sürgette a mozgósítást. De Zimmermann arra kérte, hogy egyelőre várjon vele.

— Nem excellenciás uram, nem várhatok tovább.

Ezt hallottam. Nem volt aggódó ember hangja, hanem, aki örül, hogy ime alkalom nyílik egy jó játszámra. Egy órával később már a folyosón láttam Moltke urat, aki akkor már kiadta volt a mozgósítási rendeletet. Akkor még nem tudták, hogy Anglia milyen álláspontot fog elfoglalni és az urak, akik egy hatalmas nemzet sorsa fölött döntöttek, most már félelemmel a hangjukban, kérdezték:

— Mit fog Anglia csinálni?

Elakartam távozni az épületből, amikor Jagow és von Stumm ragyogó arccal jöttek felém. Jagow egy sürgönyt lobogtatott és boldogan újságot:

— Az angolok nem fognak beavatkozni! Ez előre látható volt!

Tudjuk, gyorsan kiderült, hogy a londoni örömhír tévedésen alapult.

Lichnowsky az ő nagy izgalomában félreértette a miniszternek, Sir Eduard Grey telefonbeszélgetését. Tudjuk, most már

azt is, hogy a császár és a vezérkari főnök között heves jelenet zajlott le, a császár le szerette volna állítani a nyugat felé mozgó csapatokat, amit azonban Moltke nem engedett. Néhány óra múlva már kiderült az igazság és immár nem volt kérdéses, hogy Anglia mit fog csinálni.

Ma már nehezebb abban a tévhitben élni, hogy Anglia esetleg nem fog beavatkozni a háborúba. Angolországnak minden kétértelműséget kizáró magatartása és hatalmas fegyverkezése minden kétséget kiirtott az emberek szívéből. Mégis vannak emberek, akik ebben az illúzióban ringatják magukat. Ki tudja milyen okból? Lehet, hogy naivságból, de lehet, hogy azért, mert zavarokat akarnak ezzel előidézni. 25 évvel ezelőtt az a kérdés, hogy mit fog Anglia csinálni, a külügyi hivatal szobáiban mosollyal intéződött el. De ma, az új külügyi palotában, amit a nmzeti szocialisták építettek, mintha szintén így gondolkodnának. Az 1914-es jelenet engem sokban emlékeztetett a Shakespare-i dráma utolsó felvonására, amelyben Macbeth az intőket és figyelmeztetőket kineveti. Nem hiszi, hogy „the boy Malcolm” valóban elhatarozza magát arra, hogy fegyverrel vonuljon föl ellene. De azután a szolga jelenti neki, hogy az ellenfél hadserege immár masiroz.

„The English force, so please you.” — Tessék, ime az angol haderő.

Könyvkötészeti munkákat izlésesen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészeti

Tulajdonos: MÁRK LAZAR.

CLUJ, Pişta Unirii 8.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresők, üdülőhelyek és fürdők iránti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előrefizetés mellett közölünk. Jelíges levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózzott leveleket továbbítunk.

Diplomás fogorvosnő társulna lehetőleg Kolozsváron. Cím a kiadóban.

Leépített izr. nő önállóan főz, diétásan is, a háztartásban jártas, mint hávezetőnő állást keres augusztus 15-re, vidékre is. Berkovics S., Str. Grigorescu 8/a Cluj.

Megnyílt P. Unirii 10 (udvarban) „Merino” szövetáruház. Valódi angol mintájú, tiszta gyapjú „Homespun” sportszövetek gyári áron kaphatók.

Középképzés 2-3 diákok elvállalok elsőrangú orthodox teljes ellátásra, szigorú felügyelettel és angol, héber, német nyelvoctatással. Weisz Kálmán, Oradea, Str. Tache Ionescu 36.

Női konfekció szakmában perfect eladónő felvétetik a cluj-i piacra. Jóalakú, perfect román, magyar nyelvtudással bíró nők ajánlataikat fényképpel és fizetési igény megjelölésével küldjék Fülöp Catalina Arad, Str. Cosbuc 1-3 címre.

Nagyvárosban 25 éve fennálló és biztos megélhetést nyújtó ort. kóser étterem és kávézó családok okok miatt átadó. Érdeklődők írjanak „Biztos egzisztencia” jelígerre a kiadóhivatalunkba.

Aradon regáti zsidó egyetemista nő francia, német, olasz, román órákat ad, előkészít gimnáziumi növendékeket. Jelentkezők forduljanak Frankhoz, Str. Ecaterina Teodoroiu 2, az udvarban.

Esküvőket, eljegyzéseket olcsón vállalom, megfelelő helyiséggel rendelkezem. Esküvőre olcsó tőrőket, kuglereteket készítek, meghívásra házhöz és vidékre is megyek. Adlerné, Str. Gen. Gherescu. Dr. Elekes mellett.

Ort. zsidó családnál 2-3 iskolás gyermek teljes ellátást kaphat központban. Rosmer, Cluj, Str. Nicu Filipescu 5.

Óráknyelvést, könyvelési restanciák feloldozását, könyvek felfektetését vállalja könyvszakértő. Cím a kiadóban.

Orvosok mondják:

A SULFAMYL-kénpuder tökéletes összetételénél fogva kitűnő eredménnyel helyettesíti az összes pudereket.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

A legaktuálisabb eseményeknek filmje! Dorel del Rio, az egzotikus szépségű sztár legutolsó és legjobb alakítása: Fegyvert Kínának című filmben. A fegyvercsempészek izgalmas élete! Kína misztikus légköre! Izgalom, rejtély, kalandok, szerelem. Előtte: Uj pótkép.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Uj világ hajnalán. Rendezte: Henry King. Főszereplők: Tyrone Power, Alice Faye. A film előtt Uj Paramount világhírű.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Szép az élet... Röck Marika közkedvelt táncosnő egyetlen ideai zenés vígjátéka, Will Meisel zenéjével.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Az öt barát. Vivian Romance, Jean Gabin, Charles Vanel, a francia filmgárda legjobbainak megindítóan szép remeke.

A THALIA MOZGÓ MŰSORA:

Mától nagy kettős műsor: I. A vadnyugat hősei. Bob Baker cowboy slágerfilmjének premierje. II. A máltai ház. (Leánykereskedők karmaiban). A francia filmgyártás remeke. Viviane Romance világhírnépe. Előadások: 3, 6 és 1/2 órákor.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:

A legnagyobb monumentális film mindkét része egyszerre! Antonio Adverso, Hervay Allen világhírű regénye nyomán. Főszerepben: Frederich March és Oliva de Havilland és 5000 szereplő. III. Hírű. IV. A legújabb három dimenziós Audioscop. Szemüveg a kasszájánál kapható, ára 2 lei. A román-magyar tartalmi leírás díjtalan.

RÁDIÓ-MŰSOR

Csütörtök, augusztus 10.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 19.17: A Predescu zenekar hangversenye. 20.30: Chopin-keringők hanglemezek. 22.15: Szimfónikus hangverseny. — 22.30: Tánckoncert. 23: Angol lemezek. 23.30: Előadás angolul. Román zene. Majd: Hírek külföldre idegen nyelveken.

Jeruzsalem. Délután 1.30: Pontos idő, hírek, zene. 5: Pontos idő, hírek, héber nyelvoctatás. 6: J. Lavni előadása. 8: Hangverseny Lehar operettjeiből. 8.45: S. Eisenstadt felolvasása a munkarendről. 9: Könnyű zene. 9.30: Időjárásjelentés, hírek angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Tánckoncert. 15.30: Hírek. 17.15: Háztartási előadás. 18.10: Magyar nóták. 19.15: Az állatvilág őrtálla. Felolvasás. 19.45: Egy kiállítás képei. 20.15: Hírek. 21.40: Közvetítés Debrecenből. 22.40: Hírek. 23: Dalok. 23.40: Hírek. 24: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Bocher תיקון וייך, aki feltűnő szép tenorhanggal rendelkezik, keres az ősi ünnepekre előmadkozói מוסף (muszaf) állást. „Tenor” jelígerre a kiadóba.

NCIA
Dr. Lahusen ut.
szállítja Dr. C.
arest, Cal. Vic.
lota). Kisdoboz
ej. Gazdagon il-
ven küld lezart
A. R. Bucuresti,
etti 47.

vetőgép behoza-
ca. Ezeket a vető-
ron bocsátják a
re. A 10-15 so-
k soronként 200
k. Vételügyüket
ezőgazdasági ka-
gyanakkor közöl-
nyiségű olcsó ősi
be, amelyet ki-
bocsátanak a gaz-
bikkönyvmag bu-
i árpával vegyít-
a talaj-javításra.
sra a mezőgazda-
nként 650-800
ant.

pénzügyminiszter
enciát. Mitita
niziszter és bank-
s elfoglaltságára
sztus 20-ig a fo-

bankkülön bi-
összegű adóbir-
bírálsára. A Hi-
rendeletörvényt
nizügyminiszter, a
yenesádó osztálya
szervezett külön
bírálsára. A bi-
gheru semmitőszé-
táskörébe tartozik
dmények, behajtá-
kéresek, stb. el-
ködését már meg-
szteriumban levő

augusztus 9.): Már-
zet 235.75, dollár
ia frank 11.735,
ákkorona 15.175,
3.25, zloty 83.40,

zeti Bank
árfolyamai:

— 141.52—143.59
— 662.40—672.75
— 663.09—673.44
— 75.35—76.55
— 31.95—32.43
— 3.78—3.85
— 40.50—41.50
— 25—27
alos) 4.68—4.77
hiv.) 4.68—4.77

bedforgalomba hoz-
olyamai tartottak.
a következő árfo-

padkvóta 1440—1460
ta — 1440—1450
ta — 1000—1010
ta — 298.75
— 68.20
ez-kvóta 8.10
kvóta — 8.25
kvóta — 162
— 52.88
— 76

ciós árfolyamai:

— 1500 lej
— 1215 „
— 1210 „

l, kiknek székleté-
sokszor már napi
es „Ferenc József”
megfelelő bétűrűlést
ér s így jelentős-
elő. Kérdezze meg

recesóstem legény
tot követelt a me-
s legény tegnap fu-
árában a Szamosra.
zni nem tudott, mé-
folyóba, amelynek
gy a közelben senki
egységére siettetett
egény vízbefut. A
ditottak az ügyben.

UJ KELET Legújabb hírek

CSÜTÖRTÖK, 1939. AUGUSZTUS 10.

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

Danzig, augusztus 9. Szerdán reggel Förster, a danzigi nemzeti szocialisták vezére visszaérkezett Berchtesgadenből, ahol néhány napon keresztül Hitler vendége volt. Hivatalosan gyűlést hívnak össze, amelynek keretében Förster felszólal majd és tiltakozni fog a lengyel részről jövő fenyegetések ellen.

Varsó, augusztus 9. A Havas értesülése szerint csütörtökön este Danzig nagypiacán tiltakozó gyűlést tartanak „Lengyelország ama szándéka ellen, hogy a szabad várost ágyúkkal megsemmisítse”. Förster beszédet fog mondani, amelynek a szövegét állítólag maga Hitler kancellár készítette el. Hivatalos jelentés arra mutat rá, hogy ennek a megnyilvánulásnak bizonyítania kell a világ előtt a danzigi német lakosság egyhangú akaratát.

Pertinax Litvánia esetleges katonai megszállásáról

Párizs, augusztus 9. Pertinax az Ordreban Rydz Smigly marsall legutóbbi beszédével foglalkozva leszögezi, hogy az angol-francia katonai egyezmény értelmében Lengyelországnak segítséget kell nyújtani Litvánia esetleges katonai megszállásának esetén, ha erről a részről veszély fenyegetné Lengyelországot.

Londonban remélik a békés kibontakozást

Párizs, augusztus 9. A Matin jelentése szerint Londonban azt remélik, hogy a danzigi nézeteltérések, különösképpen a vámelettétek békés uton fognak rendeződni, egy értekezlet keretében, amely az érdekelt felek részvételével rövidesen összeül.

A danzigi hatóságok — nyilván békéltető gesztusként — szabadlábba helyezték Lipinski lengyel vámfelügyelőt, akit augusztus 7-ikén — mint ismeretes — másfél évi fogházra ítél a danzigi törvényszék.

Lajos István könyvének visszhangja a magyar parlamentben

Budapest, augusztus 9. A képviselőház szerdai ülésén Teleki Pál miniszterelnök Rátz Kálmánnak válaszul kijelentette, hogy Rátz kérdést intézett hozzá, van-e tudomása arról, hogy az egész világra kiterjedő szervezet propagandát fejt ki Magyarországot ellen és hogy fegyveres alakulatok, valamint légiók alakultak ennek szolgálatában. A magyar miniszterelnök hangsúlyozta, hogy ilyesmiről nincs kifejezetten szó, de megfelel a valóságnak, hogy több irányból: a rádióban és sajtóban, van egy hasonló propaganda. Vannak olyan állampolgárok — mondotta Teleki miniszterelnök —, akik saját hazájuk ellen izgatnak.

A továbbiak során Lajos István nagy port felvert könyvével foglalkozva kijelentette a magyar miniszterelnök, hogy kérte a német követet, legyen segítségére a helyzet tisztázásának munkájában. Erre a kérésre azonban még nem kapott választ a német követ-ség részéről. A könyv nagy visszhangját Teleki Pál miniszterelnök a mai idők hangulatának tulajdonítja, majd azzal fejezte be beszédét, hogy nagy erővel fog elfojtani minden olyan kísérletet, amely az ország lakosságának izgatására irányul.

Ezután Meisler Károly nemzeti szocialista képviselő kért szót és kifogásolta, hogy a második zsidótörvény, noha május tizedike óta jogerőre emelkedett, még mindig nincs végrehajtva. Meisler képviselő szerint még ma is számos zsidó köztisztviselő és tanár működik, akiket keresztényekkel kellene ki-cserélni.

Tasmádi Nagy András igazságügyminiszter biztosítja a képviselőt, hogy a törvényt végrehajtották és hogy a kormány megfelelő szigorral jár el a végrehajtásban.

Csáky meglátogatta Ribbentropot

Berlin, augusztus 9. A Stefani jólérsült körökből származó információja szerint Csáky gróf, magyar külügyminiszter kedd este meglátogatta a Salzburg melletti Fuschl kastélyban Ribbentrop német külügyminisztert.

Diktatori jogokat kapott Franco

Mint államfő a minisztertanács hozzájárulása nélkül is hozhat törvényeket

Madrid, augusztus 9. (Rador). A Havas közli az új spanyol kormány névsorát, amely holnap, vagy holnapután jelenik meg a spanyol hivatalos lapban. A névsor a következő: Miniszterelnök: Francisco Franco, Bahamonde tábornok miniszterelnökhelyettes, tárcá nélkül: Gomez Jordana tábornok, belügyminiszter: Ramon Serrano Suner, tengerészetügyi miniszter: Suancez, hadügyminiszter: Davila tábornok, külügyminiszter: Beigbader ezredes, pénzügyminiszter: Kazaraz, kereskedelmi és iparügyi miniszter: Lequerica (jelenlegi párizsi spanyol nagykövet), földművelésügyi miniszter: Pablo Gortariz igazságügyminiszter: Blas Perez, közoktatásügyi miniszter: Ibanez Martin, szervezésügyi és a szindikalista mozgalom ügyének minisztere: Yague tábornok, sajtó-

és propagandaügyi államtitkár: Jesus Pasion.

Burgos, augusztus 9. (Rador). A spanyol hivatalos lap rendeletet közöl, aminek értelmében Franco tábornagy a miniszterelnöki és tárcanélküli miniszteri címeket fogja viselni. Egy másik rendelet megszünteti a helyettes miniszterelnöki tisztséget. Végül egy harmadik dekretum felsorolja a politikai tanács (junta) előjogait. Szükség esetén az államfő a minisztertanács előzetes hozzájárulása nélkül is hozhat törvényeket.

Burgos, augusztus 9. (Rador). Spanyol politikai körökben kijelentik, hogy a kabinet átszervezésének megkülönböztetett fontossága van az államfő egyre nagyobb befolyásának biztosítása által, aki most diktatori hatalmat kapott.

A népbiztosok tanácsa Voroszilovot bizta meg a francia és angol katonai küldöttségekkel való tárgyalással

Strang hazaérkezett Londonba

Moszkva, augusztus 9. A Tass jelenti: A népbiztosok tanácsa Voroszilov marsallt nevezte ki az angol és francia katonai kiküldöttekkel tárgyaló orosz delegáció vezetőjévé.

Halifax Londonban

London, augusztus 9. Az Exchange Telegraph szerint az a tény, hogy Halifax nyári szabadságát félbeszakítva váratlanul visszatért Londonba, nemcsak azzal függ össze, hogy Strang jelentéstételre jelent meg előtte, hanem a külügyminiszter más egyéb fontos nemzetközi ügyeket is el akar intézni. A külügyminiszter néhány napig feltétlenül Londonban marad és akkor dől el, hogy szabadságát folytathatja-e, vagy sem.

A Daily Telegraph ugyanakkor azt jelenti, hogy Tilea londoni román nagykövet legutóbb megbeszéléseket folytatott Halifax-al és hír szerint közelebről Romániába megy, ahol tájékoztatja kormányt tárgyalásairól. Arról van szó, hogy Anglia a már egyezményszerűen engedélyezte őt és félmillió

fontos kölcsönön túlmenően újabb jelentős hitelt fog folyósítani Romániának.

Londonba érkezett Strang

London, augusztus 9. William Strang, aki két hónapot töltött Moszkvában, tegnap repülőgépen Londonba érkezett. A újságíróknak azonban nem nyilatkozott, bárhol is ostromolták a sajtó képviselői kérdésekkel. Ma délelőtt kihallgatáson jelent meg Halifax külügyminiszterrel, akitnek beszámolt tapasztalatairól és benyomásairól. Hivatalos helyen a kiküldött hazatérését továbbra is azzal magyarázzák, hogy jelenléte Moszkvában most már feleslegessé vált és így újra el kell foglalnia hivatalát, ahol tovább nem nélkülözhetik.

Az angol király a hajóhad gyakorlatáin

London, augusztus 9. (Rador). Az angol uralkodó kíséretével együtt tegnap elutazott a nagy hajóhadgyakorlatokra, melyek gazdag programmal kerülnek lebonyolításra.

Roosevelt keserű kritikája a szenátorok viselkedéséről

„A kongresszus fogadott arra, hogy 1940 januárjáig nem lesz háború”. Churchill drámai rádiószózatát Amerikához

Amerika nem köt gazdasági megegyezéseket a totális államokkal

Newyork, augusztus 9. Roosevelt elnök ma fogadta a Hyde Parkban a sajtó képviselőit, akik előtt szokatlanul éles kritikát gyakorolt a szenátus magatartása fölött.

— A kongresszus republikánus és demokrata koalíciója — mondotta Roosevelt — figyelmen kívül hagyta másfélmillió ember biztonságát, midőn elvetette a semlegesítő törvény módosítását. Egy köztársasági törvény és a demokrata frakciók 20-25 százalékából álló kisebbség ezen eljárásával tulajdonképpen fogadott arra, hogy a parlament megnyitásával, elég hosszú idő alatt nem lesz háború. A parlamenti ülészek 1940 januárjában nyílnak meg újra. Akkor ismét módunk lesz a helyzet tanulmányozására. Hacsak be nem bizonyosodik, hogy a parlament tagjai tévedtek és megkötötték az elnök kezét, meg akadályozza őt olyan erőfeszítésekből, melyek elháríthatnák a háború kirobbanását.

A közmunkák részére kért hitel megtagadásáról szólva kijelentette Roosevelt, hogy ugyanez a kisebbség 20 millió amerikai sorsával játszott, midőn leszavazta a kormány előterjesztését.

Washington, augusztus 9. Az Egyesült Államok új külügyi államtitkára beiktatása alkalmával a következő kijelentéseket tette:

— Ha a totális államok nem változtatják meg gazdasági felfogásukat, az Egyesült Államok nem mélyíthetik ki gazdasági kapcsolataikat eme államokkal. A totális gazdaságok alapja a támadás, a béke. Ha a jelenlegi módszerekről le nem mondanak, nem juthatunk megegyezésre. Összintén reméltük, hogy mindkét félre haszonnal járó szerződést köthetünk, úgy Németországgal, mint Olaszországgal, de ennek jelenleg áthághatatlan akadályai vannak.

London, augusztus 9. Az Egyesült Államok polgáraihoz intézett rádiószózatában Winston Churchill a következőket mondotta:

„Ha Hitler akarja...”

— Nyomasztó csend nehezedik nemcsak Európára, de az egész világra. Ezt a csendet csak itt-ott szakítja meg a kínai városokra és egyetemre, vagy angol és francia hajókra eső japán bombák dőreje. Európa legtöbb országában lélekzetvi-

fojtva, néhol rettegés közepette várják a holnapi napot. A múlt évi eseményekhez hasonlóan kétféle német és olasz katona gyakorolozik. A nemzeti szocialisták azt állítják, hogy bekerítették őket. Am ők saját magukat kerítették be azzal, hogy az állandó fenyegetés alatt tartották szomszédait: ki lesz az első megtámadott közülük? Egy ember van, aki egyetlen nap alatt el tudja oszlatni a világ feje felől a félelmet. Ha Hitler nem kezd háborút, nem lesz háború. Senki nem gondolt Németország megtámadására. Ha Németország attól fél, hogy szomszédai meg akarják támadni, nem marad más hátra, minthogy nyilatkozzék és teljes biztosítékokat kap majd.

— Minden erőnkkel küzdünk a népek közötti kapcsolatok visszaállításáért, hogy véget vessünk ennek a borzalmas örüllésnek és újabb biztosítjuk az utat az emberiség termékeny és alkotó energiái számára, hogy ne legyünk egyetlen embri szeszélyeinek és gyengeségeinek kiszolgáltatva.

Duff Cooper öfelsége meghívására Bucarestbe jön

London, augusztus 9. Az Evenings Standard értesülése szerint Duff Cooper volt angol tengerészetügyi miniszter öfelsége II. Károly király meghívására rövidesen Bucarestbe érkezik.

Ibn Saud nem ad olajkoncessziót a tengelyhatalmaknak

LONDON, augusztus 9. Az angol lapok jelentése szerint Ibn Saud Arabiá uralkodója visszautasította Németország, Olaszország és Japán javaslatát az arabiai olajkoncessziókra vonatkozólag. Ibn Saud Amerikának biztosítja a koncessziót, noha a tengelyhatalmak háromszorannyi árat ígérték érte.

Göring nyilatkozata németországi körutjáról

Berlin, augusztus 9. A Nachtausgabe című lap Göring nyilatkozatát közli 25 napos németországi körutjának befejezése alkalmából. Göring kijelentette, hogy szemle körutjának egyik főcélja az ellenséges repülőgépek támadásokkal szembeni védelem biztosítása volt. Különösen a Rajna-vidék számára akarnak a lehető legbiztosabb védelmet garantálni. A továbbiak során kijelentette Göring, hogy Németországnak el kell készülnie megvédeni azt a békét, amelyet mások nem kívánnak neki.

Szálasit egy hónapra itélték zsidógyalázó cikkei miatt

BUDAPEST, augusztus 9. A kuria tegnap foglalkozott Szálasi Ferencnek, a magyar nemzeti szocialisták vezérének egy régebbi keleti perével. Szálasi, mint ismeretes, három éves börtönbüntetését tölti a szegedi Csillag-börtönben. A kuria által letárgyalt pere 1935-re nyúl vissza, midőn Szálasi gyalázó cikksorozatát írt a magyar zsidóság ellen. Az ügyesség annakidjén a zsidó hitfelekezet elleni izgatás címén indított eljárást Szálasi ellen. A törvényszék egyhávi fogházra ítélte a magyar nemzeti szocialista vezért. A tábla 10 napra szállította le ezt a büntetést, míg a kuria a törvényszék egyhávi büntetését hagyta helyben, az ítélet feljüggőségének mellőzése nélkül.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Taxa postaiá plătita în num No. 30523/1934

10. Telefon: 18-60. Előfizetés Havonta 110, negyedévre 400, egész évre 1200. Földre: Havonta 2, negyedévre 12, egész évre 24. Hirdetések díjazásában az „UJ KELET” a legnagyobb tudományos egységben. Az egyes földrészei legelőszörben is kezdte fejtegetését. pontból Európa áll az első helyen a legújabb statisztikában: az 1934-es statisztika szerint négyzetkilométerenként.

Van hely a földnek?

Legrand, híres francia tanulmányozza a világ népességét. Több mint 100 millió ember él a földön. Az egyes földrészei legelőszörben is kezdte fejtegetését. pontból Európa áll az első helyen a legújabb statisztikában: az 1934-es statisztika szerint négyzetkilométerenként.

Az egyes világrészek népességének növekedése a következőképpen alakul: Európában 25, Ázsiában 25, Afrikában 25, Észak-Amerikában 25, Dél-Amerikában 25, Ausztráliában 25, Antarktiszban 25. Ezek a pusztaságok csak keveset termelhetnek, mert a földnek nincs elég tápanyagja. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye.

Vannak a földnek helyei, amelyek még alig használtak ki. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye.

Természetesen az emberiség kérdése nemcsak a földnek, hanem a földnek is. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye.

G. A. Knippi ausztrál történész 1911-ben arra az eredményre jutott, hogy a legújabb statisztika szerint a világ népessége 1913-tól 1928-ig 111 millióval nőtt. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye.

Az egészségügy felelőse a földnek is. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye.

Afrika pedig a földnek is. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye. A földnek van helye, de a földnek nincs helye.